Algemene Rekenkamer Aruba

Rapport inzake het onderzoek naar de rekening van de Algemene Dienst van het Land Aruba over het dienstjaar 1988

Algemene Rekenkamer Aruba

Wilhelminastraat 6
Oranjestad
Tel. 25448 - 27828
Fax (297-8) 27687

Aan de Voorzitter van
Staten van Aruba
Oranjestad
Alhier

Betreft: Jaarrekening 1988   Ons kenmerk: 97.121   Datum: 30 mei 1997

Hierbij biedt de Algemene Rekenkamer Aruba U aan het op 23 mei 1997 vastgestelde rapport naar aanleiding van het ingestelde onderzoek naar de rekening van de Algemene Dienst over het dienstjaar 1988.

ALGEMENE REKENKAMER ARUBA

R.F.R. Harms
wnd.-voorzitter

drs. E.M. de Cuba RA
secretaris

Inhoudsopgave

Bijlagen

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Op grond van het eerste lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1), zoals gewijzigd, bood de Minister van Financiën op 13 april 1994 aan de Algemene Rekenkamer Aruba (Rekenkamer) ter controle aan de rekening van het Land Aruba over het dienstjaar 1988 (rekening 1988). Kortheidshalve zal in het vervolg het Land Aruba met Land worden aangeduid.
Overigens bepaalt het eerste lid van genoemd artikel 37 dat de rekening door de Raad van Ministers vóór de eerste februari van het jaar, volgend op de afsluiting van de dienst, ter goedkeuring aan de Rekenkamer wordt aangeboden. De Rekenkamer beschouwde de aanbieding door de Minister van Financiën dan ook als zijnde de aanbieding door de Ministerraad.

Krachtens het eerste lid van artikel 24 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Aruba (PB 1956 no. 35), zoals gewijzigd, onderzoekt de Rekenkamer:

a. *of de rekening van ontvangsten en uitgaven, bedoeld in artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening, benevens de rekeningen der fondsen en van de takken van 's landsdienst, als bedoeld in de artikelen 41 en 42 dier landsverordening, alle posten bevatten welke volgens de voorschriften daarin moeten voorkomen;*
b. *of de onder a bedoelde rekeningen zijn opgemaakt in overeenstemming met de vastgestelde begrotingslandsverordeningen;*
c. *of bij het invorderen van ontvangsten en het doen van betalingen de wettelijke regelingen en de besluiten en beschikkingen van het bevoegde gezag zijn in acht genomen.*

Voorts bepaalt het tweede lid van artikel 24:

De Rekenkamer zal verder zoveel mogelijk er op toezien dat de vorderingen en verplichtingen van het Land met de vereiste voortvarendheid worden geliquideerd en dat alle gelden en goederen van het Land doelmatig worden beheerd.

Het uitgangspunt, dat de Rekenkamer bij haar onderzoeken gebruik kan maken van de resultaten van de werkzaamheden van de Centrale Accountantsdienst (CAD) of enig ander controlerende accountant, wordt verwoord in het derde lid van artikel 24 van vorengenoemde landsverordening. Middels eigen waarneming overtuigt de Rekenkamer zich ervan dat de CAD of de controlerende accountant voldoende aandacht heeft besteed aan de eisen, gesteld in het eerste en tweede lid van artikel 24. De personele bezetting van de Rekenkamer was steeds op dit uitgangspunt gebaseerd.

De CAD voerde ingevolge zijn permanente opdracht een onderzoek naar de rekening 1988 uit en legde de resultaten hiervan vast in zijn rapport CAD 94.001 dd. 2 maart 1994. Evenals in zijn rapport betreffende de rekening 1987, gaf de CAD aan geen accountantscontrole te hebben toegepast op de rekening 1988. Hierdoor zag de Rekenkamer zich, ook voor wat betrof de rekening 1988, voor het probleem geplaatst dat zij zich, gezien haar toenmalige personeelsbezetting, niet van haar wettelijke taak kon kwijten. Hierop zal in paragraaf 1.3 nader worden teruggekomen.

Bij haar onderzoek, uitgevoerd in 1995, stuitte de Rekenkamer op grote problemen om de hiervoor benodigde informatie te vergaren. Veel stukken waren niet meer compleet of in het geheel niet meer aanwezig. Verder waren veel mensen, die de rekening 1988 hadden opgesteld, niet meer in Aruba aanwezig of niet meer werkzaam bij het Land. Doordat er veel documentatie ontbrak was het voor de Rekenkamer in veel gevallen niet mogelijk haar onderzoek afdoende uit te voeren.

1.2 Door CAD gesignaleerde tekortkomingen

Zoals reeds uiteengezet maakte de Rekenkamer bij haar onderzoek naar de rekening 1988 gebruik van de bevindingen van de CAD, die in zijn rapport (CAD 94.001 dd. 2 maart 1994) hieromtrent concludeerde dat er geen sprake kon zijn van op doelmatige wijze in te stellen

accountantscontrole. De CAD verwoordde dit als volgt in zijn rapport:

"Bij onze werkzaamheden ten aanzien van de rekening 1988 hebben wij geen accountantscontrole kunnen toepassen. Redenen hiervoor zijn:
- *de door ons geconstateerde tekortkomingen inzake de inhoud van de rekening 1988;*
- *de door ons geconstateerde fundamentele tekortkomingen in de opzet van de administratieve organisatie en interne controle;*
- *door ons is in 1988 de werking van de administratieve organisatie inclusief interne controle in onvoldoende mate bestudeerd om hierop te kunnen steunen."*

1.3 Voorgeschiedenis onderzoek rekening 1988

Zoals reeds in paragraaf 1.1 is gesignaleerd, bracht ook het door de CAD uitgebrachte rapport inzake het onderzoek naar de rekening 1988 de Rekenkamer danig in problemen. Evenals op de rekening 1987 was ook op de rekening 1988 door de CAD geen accountantscontrole toegepast.

Naar aanleiding van de ontvangst van de ter controle aangeboden rekening 1987 ageerde de Rekenkamer omdat zij geen kans zag om met de toenmalige personeelsbezetting te voldoen aan de aan haar bij Landsverordening Algemene Rekenkamer Aruba (PB 1956 no. 35), zoals gewijzigd, opgelegde taak. Gezien de door de CAD geconstateerde ernstige tekortkomingen, zou de Rekenkamer zich genoodzaakt zien op zuiver formele gronden deze rekening te moeten afkeuren. Daarom verzocht de Rekenkamer de Staten een standpunt in deze in te nemen.

Ook ten aanzien van de rekening 1988 constateerde de CAD soortgelijke tekortkomingen (onder andere het niet bijgewerkt zijn van het Financieel Grootboek waardoor geen aansluiting mogelijk was tussen dit Grootboek en de sub-administraties, het zeer grote aantal correctieboekingen, een ernstig tekortschietende administratieve organisatie inclusief interne controle) en gold dezelfde dreiging van afkeuring als bij de rekening 1987.

Na vele discussies stemden de Staten uiteindelijk in februari 1996 in met het voorstel van de Rekenkamer om -onder uitdrukkelijke voorwaarde dat hoofddoelstelling en afgeleide doelstellingen van het verbeteringsproces Financieel beheer Aruba (FINAR) schriftelijk zouden worden vastgelegd, onder vermelding van een tijdpad voor de realisatie hiervan- de achterstallige (jaar)rekeningen 1987 tot en met 1995 versneld af te wikkelen en daarbij toe te staan dat de Rekenkamer deze (jaar)rekeningen globaal zou beoordelen in plaats van deze te controleren. Deze instemming van de Staten is echter nog niet wettelijk vastgelegd. Met het verzoek om dit besluit wettelijk vast te leggen benaderde de Rekenkamer zowel de Regering als de Staten. De Regering was niet genegen aan de formalisering van dit besluit van de Staten medewerking te verlenen en verwees de Rekenkamer naar de Staten. Naar aanleiding hiervan benaderde de Rekenkamer op 20 september 1996 de Statenvoorzitter met het verzoek op korte termijn het standpunt van de Staten in deze kenbaar te maken. Van de Staten mocht de Rekenkamer echter hieromtrent geen reactie ontvangen. Hierdoor bleef de formalisering van dit besluit uit.
Evenmin voldeed de Regering aan de door de Staten gestelde voorwaarde om een plan op te stellen waaruit mogen blijken de hoofddoelstelling en afgeleide doelstellingen onder vermelding van het tijdpad waarbinnen deze doelstellingen zullen worden gerealiseerd. Echter de Rekenkamer acht het niet verantwoord nog langer te moeten wachten met het uitbrengen van de rapporten van de onderzoeken naar de achterstallige (jaar)rekeningen.
De Rekenkamer beveelt onverminderd aan alsnog tot formalisering van het besluit van de Staten over te gaan.

1.4 Reikwijdte rapport Algemene Rekenkamer Aruba

In zijn rapport aangaande de rekening 1988 van het Land gaf de CAD aan dat, in verband met een gebrekkig functionerende administratieve organisatie bij de overheidsdiensten en bij de Directie Financiën in het bijzonder, er geen sprake kon zijn van op doelmatige

wijze in te stellen accountantscontrole. De Rekenkamer kon -na door haar ingesteld onderzoek- deze conclusie van de CAD onderschrijven.

Bij haar onderzoek naar de rekening 1988 maakte de Rekenkamer gebruik van de hieromtrent door de CAD opgemaakte rapportage. Daarnaast verrichtte de Rekenkamer, op beperkte schaal, aanvullend onderzoek. De Rekenkamer had, naast het rechtmatigheidsonderzoek van de rekening 1988, weinig mogelijkheden om het beheer van gelden en goederen van het Land op doelmatigheid te beoordelen. Enerzijds ontbrak de tijd om een doelmatigheidsonderzoek in te stellen; anderzijds vertoonde de basis voor een dergelijk onderzoek, namelijk een aanvaardbaar functionerende administratie, (te) belangrijke leemtes.

Gelet op het voorgaande moge het duidelijk zijn dat dit rapport dan ook alleen mag worden gezien als een rapport van bevindingen. Het aantal in dit rapport beschreven tekortkomingen is niet limitatief; het beperkt zich slechts tot een aantal belangrijke constateringen.

2 Wettelijk kader

De rekening van het Land dient te worden opgesteld overeenkomstig de voorgeschreven vorm- en presentatievoorschriften. Deze en andere voorschriften, waaraan het beheer en de verantwoording van 's Lands gelden moeten voldoen, zijn vastgelegd in:

- Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1), zoals gewijzigd;
- Landsverordening van de 2de februari 1963 ter afwijking van het bepaalde in artikel 26 lid 2 van de Comptabiliteitsverordening (PB 1963 no. 27);
- Landsbesluit, houdende algemene maatregelen van de 16de april 1957 ter uitvoering van de Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1; PB 1957 no. 58).

Deze verordeningen, respectievelijk dit landsbesluit, houdende algemene maatregelen, zijn per 1 januari 1986 van kracht geworden ingevolge het ontwerp Algemene Overgangsregeling wetgeving en bestuur (AB 1985 no. 30, XVIII-11 nrs. 681, 683 en 682). In bovengenoemde Comptabiliteitsverordening was de wijze van beheer en verantwoording van 's-Lands geldmiddelen geregeld. Voorschriften aangaande de rekening komen aan de orde in Hoofdstuk VI, afdeling I en zijn als volgt:

- Het eerste lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt bepaald dat over elk dienstjaar een rekening van ontvangsten en uitgaven wordt opgemaakt en door de Ministerraad vóór de eerste februari van het jaar, volgende op de afsluiting van de dienst, ter goedkeuring aan de Rekenkamer wordt toegezonden.

  Voor het dienstjaar 1988 hield dit in dat de rekening vóór 1 februari 1990 aan de Rekenkamer diende te worden toegezonden. De Rekenkamer ontving de rekening 1988 echter pas op 13 april 1994. De in dit voorschrift opgenomen termijn van toezending was derhalve ruimschoots overschreden.

- Het tweede lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt onder andere gesteld dat in de rekening, zowel wat de uitgaven als wat de ontvangsten betreft, de verschillen tussen de begroting en de rekening moeten worden aangegeven.
  In de rekening 1988 waren deze verschillen niet vermeld.
- Het derde lid van artikel 37 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt gesteld dat zoveel mogelijk de oorzaken van de verschillen tussen de ramingen en de uitkomsten moeten worden vermeld.
  Bij de rekening 1988 waren geen nadere verklaringen van de afwijkingen tussen de ramingen en de uitkomsten gevoegd.
- Artikel 38 van de Comptabiliteitsverordening; hierin wordt gesteld dat de rekening vóór 1 april van het jaar volgende op de afsluiting van de dienst aan de Staten dient te worden aangeboden.
  Voor de rekening 1988 hield dit in aanbieding vóór 1 april 1990.
  Ook aan dit voorschrift was niet voldaan.

Kortom, de Rekenkamer concludeerde dat, voor wat betreft de rekening 1988, aan geen enkele van vorenvermelde voorschriften was voldaan.

Naast de bepalingen uit de Comptabiliteitsverordening zijn nadere voorschriften met betrekking tot het opstellen van de rekening vastgelegd in hoofdstuk VII, artikelen 54 tot en met 57 van voornoemd landsbesluit, houdende algemene maatregelen. Deze voorschriften hebben onder meer betrekking op de specificaties die bij de rekening dienen te worden gevoegd:

- In artikel 56, letter b, wordt voorgeschreven dat een gedetailleerde specificatie van de vorderingen en schulden van titel C (Kas- en Reservedienst) per 31 december, welke naar het volgende dienstjaar worden overgebracht, dient te worden overgelegd.
- In artikel 57, letters a tot en met h, wordt bepaald dat diverse opstellingen over de kassaldi, de ontvangsten en uitgaven bij de rekening dienen te worden gevoegd.

Bij de rekening 1988 waren deze voorgeschreven specificaties niet gevoegd. De rekening 1988 voldeed derhalve evenmin aan de hieromtrent geldende voorschriften.

Door het ontbreken van de op de rekening aansluitende specificaties en van nadere toelichting hierop was het nagenoeg onmogelijk inzicht te verkrijgen in deze rekening.
Bovendien miste de Rekenkamer node een overzicht van de totale uitgaven (per afdeling en van alle afdelingen tezamen) naar kostensoort (artikelnummer). Ditzelfde bezwaar had de Rekenkamer ook ten aanzien van de middelen; ook daar ontbrak een overzicht van de totale ontvangsten, gespecificeerd naar begrotingsartikelnummer.
De presentatie van de cijfers was dus sterk voor verbetering vatbaar.
Aangezien de oude Comptabiliteitsverordening met ingang van 1 januari 1990 werd vervangen door de Comptabiliteitsverordening 1989 lijkt het de Rekenkamer zinvol eerst bij de jaarrekening 1990 met eventuele aanbevelingen omtrent de presentatie van cijfers te komen.

3 Begroting

3.1 Algemeen

De begroting is een belangrijk hulpmiddel bij het besturen van het Land. Middels de begroting worden ondermeer de plannen, voortvloeiende uit het te voeren beleid van de Regering voor het komend jaar, financieel vertaald en wordt de uitvoering van de doelstellingen aan de diverse overheidsorganen gedelegeerd. Het is dan ook van eminent belang dat aan het opstellen van de begroting grote zorg wordt besteed. Met grote nauwkeurigheid dienen de middelen te worden geraamd en de uitgaven begroot. De geleverde inspanningen bij het opstellen van de begroting zullen als gevolg van het beter toetsbaar zijn van de werkelijkheid aan de begroting worden terugverdiend.

Aan delegatie is onverbrekelijk verbonden de controle met het oog op het afleggen van verantwoording. Door middel van vergelijking van de begrote met de werkelijke cijfers kan inzicht worden verkregen in de uitvoering van de gedelegeerde werkzaamheden. Verschillen tussen begroting en werkelijkheid dienen te worden geanalyseerd en verklaard.

3.2 Begroting 1988

De begroting speelde in 1988 nauwelijks of geen (beleids)ondersteunende rol van betekenis. Er werd te weinig aandacht besteed aan:

- een nauwkeurige opzet. De Rekenkamer constateerde verschillen tussen de begrotingscijfers vermeld in de Landsverordening van 29 november 1988, tot vaststelling van de begroting van Aruba voor het dienstjaar 1988 (AB 1988 no. 148) en de begrotingscijfers vermeld in de rekening 1988.

- het nauwkeurig overbrengen van niet gebruikte kredietruimte in 1987 naar 1988. De Rekenkamer constateerde in dit verband dat de overhevelingen van de kredietruimte van drie begrotingsposten niet in de rekening 1988 waren verwerkt.
- het analyseren en verklaren van verschillen. De Rekenkamer constateerde dat de Directie Financiën de verschillen tussen begroting en werkelijkheid niet heeft geanalyseerd, laat staan verklaard.

Bij vergelijking van de begroting met de werkelijkheid, zoals vastgelegd in de rekening 1988, bleken de volgende verschillen:

Overzicht 1: Verschil begroting versus werkelijkheid (Afl.)

Gewone dienst	Middelen	Uitgaven	Saldi
Volgens begroting AB 1988 no. 148	259.538.700	276.370.700	-/- 16.832.000
Volgens rekening	289.202.008	316.004.179	-/- 26.802.171
Meer ontvangen dan begroot	29.663.308		
Meer uitgegeven dan begroot		39.633.479	
Meer tekort op Gewone Dienst			9.970.171
In % van de begroting	11%	14%	59%
Kapitaaldienst (Mutaties)	**Middelen**	**Uitgaven**	**Saldi**
Volgens begroting AB 1988 no. 148	61.988.305	62.427.535	-/- 439.230
Volgens rekening	198.615.141	145.916.784	52.698.357
Meer ontvangen dan begroot	136.626.836		
Meer uitgegeven dan begroot		83.489.249	
Meer overschot op Kapitaaldienst			53.137.587
In % van de begroting	220%	134%	n.v.t.

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

Het werkelijk nadelig saldo op de Gewone Dienst (Afl. 26,8 miljoen) was derhalve Afl. 10,0 miljoen groter dan begroot (Afl. 16,8 miljoen).
Het werkelijk voordelig saldo voor de mutaties op de Kapitaaldienst (Afl. 52,7 miljoen) was Afl. 53,2 miljoen meer dan begroot (begroot tekort van Afl. 0,5 miljoen). Voor een gedetailleerd overzicht van de begrotingsoverschrijdingen c.q. -onderschrijdingen (het niet doen van uitgaven waarvoor de Staten een machtiging hebben ver-

leend), wordt verwezen naar bijlagen 1 en 2.

Het eerste lid van artikel 21 van de Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1) stelt dat geen uitgaven worden gedaan buiten of boven de begroting. Derhalve was zowel ten aanzien van de Gewone Dienst (meeruitgaven Afl. 39,6 miljoen) als de Kapitaaldienst (meeruitgaven Afl. 83,4 miljoen) niet aan de Comptabiliteitsverordening voldaan.

Door het goedkeuren van de begroting verlenen de Staten aan de Regering machtiging tot het doen van uitgaven tot het in de begroting opgenomen bedrag voor het uitvoeren van het voorgestelde beleid. Door de vele grote begrotingsafwijkingen, welke nimmer door de Staten zijn goedgekeurd, verliest de begroting echter haar functie als beheersinstrument van de Staten. De Rekenkamer is dan ook van mening dat de afwijkingen tussen de begroting en de rekening - op begrotingspost niveau- onacceptabel zijn.

De Rekenkamer dringt er op aan om in de toekomst bij het opstellen van de begroting en het bewaken van het krediet grotere zorgvuldigheid te betrachten. Indien zich gedurende het dienstjaar onvoorziene wijzigingen in de uitgaven voordoen dan zal de begroting voor de betreffende posten middels formele begrotingswijzigingen aan de nieuwe situatie dienen te worden aangepast. Alleen op deze wijze kan de begroting fungeren als beheersinstrument van de Staten.

4 Structuur administratie 1988

In 1988 behoorde de administratie te bestaan uit een Grootboek van Uitgaven, een Grootboek van Ontvangsten en een Financieel Grootboek. Feitelijk beschouwd zijn de Grootboeken van Uitgaven en van Ontvangsten sub-administraties en daarmee (zeer gedetailleerde) specificaties van corresponderende grootboekrekeningen in het Financieel Grootboek. De sub-administraties moeten overeenstemmen met de grootboekrekeningen. Het Financieel Grootboek over 1988 was niet bijgewerkt. Derhalve was aansluiting tussen de sub-administraties en het Financieel Grootboek niet mogelijk. Naast de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven bestond de administratie nog uit een sub-administratie salarissen.
De Rekenkamer stelde vast dat de Directie Financiën de verbanden tussen het Financieel Grootboek en de sub-administraties niet vaststelde en dat deze aansluitingen ook niet bestonden.

Op de aansluiting tussen de sub-administratie salarissen en het Grootboek van Uitgaven komt de Rekenkamer onder paragraaf 6.2.3 van dit rapport terug.

De Rekenkamer miste node een op de rekening aansluitende sub-administratie van onder andere de leningen u/g, leningen o/g, studieleningen, voorschotten, voor derden ontvangen en voor derden betaalde bedragen.

De Rekenkamer stelde vast dat noch door de Directie Financiën noch door de CAD was nagegaan of alle mutaties (zowel ontvangsten als betalingen) waren verantwoord.

5 Inrichting rekening 1988

5.1 Aansluitingen

Het is een absolute noodzaak dat de cijfers in de rekening overeenkomen met de cijfers van de achterliggende posten uit de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven, nadat de aansluitingen tussen deze grootboeken en het Financieel Grootboek zijn vastgesteld. Voor een aantal posten in de rekening 1988 was dit niet het geval. De meeste verschillen deden zich voor bij de ontvangsten. Voor een deel konden verschillen worden verklaard door verschuivingen in de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven. Een deel van de verschillen kon niet worden verklaard, zoals blijkt uit onderstaande tabel.

Overzicht 2: Niet verklaarde verschillen rekening versus grootboek in totalen (Afl.)

	Middelen	Uitgaven
Gewone Dienst	-/- 11.764.913	959
Kapitaaldienst	70.692.552	21.312.233

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

In het Grootboek van Uitgaven kwamen erg veel correctieboekingen voor. Dit waren in de meeste gevallen boekingen zonder omschrijving en zonder nadere verklaring. Bij deze boekingen stond veelal een nummer. Vaak betrof dit het bij de boeking behorende Bevel Tot Betaling (BTB)-nummer, maar in een aantal gevallen was het niet duidelijk waar het bij de boeking vermelde nummer betrekking op had.

Het aantal en de omvang van de niet nader gespecificeerde correctieboekingen in het Grootboek van Uitgaven zijn hieronder aangegeven.

Overzicht 3: Niet nader gespecificeerde correctieboekingen

	Aantal	Bedrag
Gewone Dienst	14.416	28.472.266
Kapitaaldienst	1.099	-/- 15.508.552

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

Door het ontbreken van nadere specificaties, respectievelijk toelichtingen, kon de Rekenkamer de correctieboekingen niet of nauwelijks beoordelen.

5.2 Correctie saldi

In de rekening 1988 waren de saldi van de kapitaalverstrekkingen aan de (lands)bedrijven gecorrigeerd. Het ging hierbij om de volgende posten:

Overzicht 4: Correcties saldi kapitaalverstrekkingen (lands)bedrijven (Afl.)

Landsbedrijven	Vermindering(-/-) c.q. vermeerdering (+) kapitaalverstrekking/lening Afl.		
APA	-/-	8.049.822,31	
WEB	-/-	1.623.882,00	
DOW	-/-	18.174.311,00	
LHD	-/-	2.417.731,36	
SETAR	+	1.648.725,29	
FCCA	-/-	9.520.439,30	(lening)
Totaal	-/-	38.137.460,68	

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

Door deze correcties werden de kapitaalverstrekkingen aan de (lands)bedrijven -behoudens de gegevens van de APA- gelijk gemaakt aan de gegevens uit de jaarrekeningen van de respectieve (lands)bedrijven. De Rekenkamer trof geen nadere specificatie en of motivering van de uitgevoerde correcties aan.

Naast de correcties op de kapitaalverstrekking vond er ook een correctie plaats op de ontwikkelingsprojecten. Deze werden met Afl. 33,3 miljoen verminderd. Ook op deze belangrijke correctie ontbrak een nadere toelichting.

Door het ontbreken van nadere gegevens over de uitgevoerde correcties was een inhoudelijke beoordeling hiervan door de Rekenkamer niet mogelijk.

6 Gewone Dienst

6.1 Inkomsten.

De inkomsten betroffen in hoofdzaak belastingen en accijnzen.

Overzicht 5: Belangrijkste inkomstenposten 1988 versus 1987

Inspectie der Belastingen	1987		1988	
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
Logeergastenbelasting	4.000.000	4.117.723	6.000.000	6.019.085
Motorrijtuig en motorbootbelasting	5.600.000	5.027.445	5.600.000	5.453.620
Grondbelasting	2.000.000	2.125.456	3.000.000	2.684.396
Overdrachtsbelasting	0	1.227.893	1.000.000	1.806.511
Speelvergunningsrecht Hazardspelen	4.500.000	4.245.818	5.000.000	4.172.467
Winstbelasting	16.000.000	19.664.321	16.000.000	19.830.290
Inkomstenbelasting	19.200.000	14.632.034	21.500.000	21.972.914
Loonbelasting	42.000.000	51.621.752	44.400.000	58.437.957
Solidariteitsbelasting	32.200.000	28.510.265	18.500.000	20.796.088
Totaal belastingen	**125.500.000**	**131.172.707**	**121.000.000**	**141.173.328**
Inspectie der Invoerrechten en Accijnzen				
Invoerrechten	24.500.000	33.845.541	25.000.000	36.989.958
Bijzondere invoerrechten op benzine	24.415.000	21.992.129	24.500.000	33.119.427
Accijns op gedistilleerd	4.942.000	8.179.874	6.000.000	5.212.637
Accijns op tabaksartikelen	2.907.000	5.688.420	3.000.000	5.446.200
Accijns op bier	5.550,000	5.548.045	6.000.000	8.291.325
Zegelbelasting	3.392.000	3.297.735	3.600.000	3.724.545
Dienstverlening bij in- uit- en doorvoer	1.300.000	925.897	1.400.000	1.129.457
Totaal invoerrechten en accijnzen	**67.006.000**	**79.477.641**	**69.500.000**	**93.913.549**

(Bron: Rekening 1987, Algemene Dienst, Land Aruba dd. september 1992 en Rekening 1988, Algmene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

Door het ontbreken van verbanden met andere opbrengsten en uitgaven moet, in verband met de controle op de juistheid en volledigheid van de opbrengsten, veelal gesteund worden op de juiste werking van de administratieve organisatie en de interne controle van de bij de ontvangsten betrokken afdelingen namelijk de Inspectie der Belastingen, Inspectie der Invoerrechten en Accijnzen en de Ontvanger der Directe Belastingen.

De CAD onderzocht de administratieve organisatie rondom de in 1988 verantwoorde belastingopbrengsten (rapport CAD A-882 dd. 12 juli 1989). In zijn rapport bij de rekening 1988 schreef de CAD dat de voornaamste constateringen naar aanleiding van dit onderzoek waren:

- *"Het ontbreken bij de Inspectie der Belastingen van een adequate administratieve organisatie, waarbij er nauwelijks sprake is van een geformaliseerde interne controle.*
  In dit verband kan genoemd worden het ontbreken van een tweede beoordelaar inzake het wel of niet opleggen van een belastingaanslag en voor welk bedrag.
- *Het ontbreken van controle op de op aangifte betaalde logeergastenbelasting en speelvergunningsrechten hazardspelen.*
- *Het ontbreken van afstemming tussen betalingslijsten en aangifteformulieren (loon- en logeergastenbelasting en speelvergunningsrecht hazardspelen).*
- *Het gebruik van verouderde en onvolledige computerprogramma's (loon- en solidariteitsbelasting)."*

De Rekenkamer stelde ten aanzien van de onderstaande ontvangsten vast dat er geen aansluiting bestond tussen de administratie van de Ontvanger en de administratie van de Directie Financiën, respectievelijk de rekening 1988.

Overzicht 6: Aansluiting gegevens Administratie Ontvanger versus Grootboek versus Rekening 1988 (Afl.)

Soort Belasting	Ontvanger	Grootboek	Rekening 1988
Logeerbelasting	5.645.020	6.019.085	6.019.085
Motorrijtuigenbelasting	5.435.626	5.435.620	5.435.620
Winstbelasting	20.569.615	23.569.615	19.830.290
Inkomstenbelasting	22.964.072	22.963.946	21.972.914
Loonbelasting	62.686.259	62.868.259	58.437.957
Solidariteitsbelasting	22.664.380	22.664.380	20.796.088
Totaal:	139.964.972	143.520.905	132.491.954
Verschil Grootboek versus administratie Ontvanger			3.555.933
Verschil Grootboek versus Rekening 1988			11.028.951

De verschillen tussen de gegevens van de Ontvanger (Financieel Grootboek) en de gegevens uit het Grootboek van Ontvangsten werden onder meer veroorzaakt door een winstuitkering van de Setar (Afl. 3,0 miljoen) die foutief op de post Winstbelasting was geboekt. De verklaring van de overige verschillen kon de Rekenkamer niet achterhalen.

6.2 Uitgaven

6.2.1 Algemeen

Teneinde de uitgaven achteraf op rechtmatigheid te kunnen beoordelen, is het gewenst alle relevante documentatie, zoals aanvraagformulier, eventuele offertes, bestelbon, contract, factuur en ontvangstmelding, op inzichtelijke wijze te archiveren. Zoals reeds in het rapport van de Rekenkamer inzake het onderzoek naar de rekening 1987 naar voren is gebracht geeft de Rekenkamer er de voorkeur aan bij de archivering een onderscheid te maken tussen documenten betreffende uitgaven, al dan niet voortvloeiende uit een contract.

Van een groot aantal van de gecontroleerde uitgaven was de aanwezige documentatie niet compleet of voldeed de aanwezige documentatie niet aan de daaraan te stellen eisen. De Rekenkamer stelde vast dat in de meeste gevallen niet was nagegaan of er nog wel voldoende begrotingsruimte was om de voorgestelde uitgaven te kunnen uitvoeren. Dat het systeem van kredietbewaking slecht functioneerde bleek ook wel uit de talrijke en grote begrotingsoverschrijdingen. In een aantal gevallen was op basis van de aanwezige stukken ook niet na te gaan of er intern vastgesteld was of hetgeen in rekening was gebracht ook daadwerkelijk was besteld en geleverd. In een aantal gevallen was alleen het mandaat, zonder achterliggende stukken, aangetroffen. Als gevolg van het ontbreken van de stukken (offertes, aanvraagformulier, bestelbon, contract, factuur en ontvangstmelding) aan de hand waarvan besloten was om tot uitbetaling over te gaan, was het in veel gevallen niet mogelijk om de rechtmatigheid van de betreffende uitgaven vast te stellen.
De Rekenkamer beveelt aan om de mandaten van voorgedrukte informatie te voorzien, waaruit de routing van het document en de daarop te verrichten (factuurcontrole-) handelingen blijken. Elke hierbij betrokken functionaris parafeert dit document na het verrichten van de aan hem opgedragen handelingen. Aan de hand hiervan kan worden vastgesteld of alle noodzakelijke administratieve handelingen zijn verricht. Hierdoor wordt een betere basis gelegd voor de controle op de rechtmatigheid van de uitgaven.

6.2.2 *Correctieboekingen*

Bij het opstellen van de rekening 1988 waren zeer veel correcties gemaakt. Een groot deel van de correcties betrof de overboeking van bedragen van latere dienstjaren naar dienstjaar 1988. Dit geschiedde omdat de gecorrigeerde uitgaven betrekking zouden hebben op dienstjaar 1988. Hoewel deze overboekingen bedrijfseconomisch aanvaardbaar waren hadden deze niet mogen plaatsvinden, omdat deze in strijd waren met de toen geldende Comptabiliteitsverordening. Immers, volgens deze Comptabiliteitsverordening mochten ná 30 september van het jaar volgend op het dienstjaar geen boekingen meer in het betreffende dienstjaar worden gedaan.

6.2.3 *Lonen/salarissen*

Lonen/salarissen en aanverwante personele uitgaven vormden met Afl. 129 miljoen de belangrijkste post uit de rekening 1988. De CAD onderzocht de lonen/salarissen afzonderlijk. De belangrijkste bevindingen van dit onderzoek (CAD rapport A-909 dd. 29 augustus 1990) waren:

- *"De registratie en verwerking van de personele gegevens (op personeelskaarten door de Directie Personeel en Organisatie (DPO)) vertonen ernstige tekortkomingen. Ruim 1/3 deel van alle personeelskaarten ontbreekt en van de aanwezige kaarten is circa 1/3 deel niet bijgewerkt.*
- *Er vindt geen of onvoldoende afstemming plaats tussen de gegevens van DPO en de overige diensten.*
- *Bij de verwerking van de salarissen wordt geen gebruik gemaakt van een standenregister. Het gebruik van een standenregister is een essentieel controlemiddel voor de controle op de juistheid en volledigheid van de verwerkte salarisgegevens.*
- *Iedere medewerker van de afdeling salarisadministratie heeft steeds dezelfde afdelingen onder zijn/haar hoede, waardoor de interne controle in gevaar komt."*

In zijn rapport deed de CAD een aantal aanbevelingen ter verbetering van de situatie. In het door de CAD uitgebrachte rapport inzake de rekening 1988 meldde deze dienst dat voorzover was na te gaan nog geen enkele van deze aanbevelingen was opgevolgd.

Teneinde onjuiste of onterechte uitbetalingen te voorkomen is een goed werkende personeels- en salarisadministratie met een goede administratieve organisatie en interne controle een dringende noodzaak. De Rekenkamer adviseert dan ook om haast te maken met het uitvoeren van de door de CAD voorgestelde verbeteringen teneinde te komen tot een adequate personeels- en salarisadministratie.

Door de CAD waren geen opmerkingen gemaakt inzake de aansluiting van de salarisadministratie op het Grootboek van Uitgaven en vervolgens op de rekening 1988. De Rekenkamer heeft teneinde de juistheid van het administratieve verwerkingsproces te kunnen beoordelen getracht om zelf deze aansluitingen vast te stellen. Het was niet mogelijk om de gegevens uit dit Grootboek aan te sluiten met de gegevens van de salarisadministratie, als gevolg van onderstaande punten:

- De mogelijkheid om in het Grootboek van Uitgaven naast de automatische boekingen vanuit de salarisadministratie ook rechtstreeks uitgaven op de betreffende grootboekrekening te boeken.
- De mogelijkheid om in de salarisadministratie achteraf gegevens te wijzigen. Deze wijzigingen behoefden echter niet te leiden tot een automatische boeking in het Grootboek van Uitgaven.
- Het voorkomen van een grote verscheidenheid aan gebruikte kostenplaatsen en van betalingen die ten laste van een verkeerde kostenplaats waren geboekt.

Binnen de post lonen/salarissen en aanverwante uitgaven waren de Bezoldigingen (Afl. 74,4 miljoen) de grootste kostenpost. Het Grootboek van Uitgaven, inclusief de correcties, sloot voor wat betreft de bezoldigingen nagenoeg aan met de rekening 1988. Door het ontbreken van nadere gegevens was een inhoudelijke beoordeling van de over de bezoldiging uitgevoerde correcties (Afl. 577.400) niet mogelijk. De gegevens van de oorspronkelijke boekingsgang waren niet meer aanwezig. Een reconstructie op basis van de nog aanwezige gegevens bleek niet mogelijk te zijn. De Rekenkamer constateerde dat een aansluiting tussen de diverse nog voorhanden

zijnde gegevens niet kon worden gemaakt. Zo sloot het totaal van de verzamelloonstaat niet met het Grootboek van Uitgaven, het totaal van de betaalsrollen niet met het Grootboek van Uitgaven en het totaal van de verzamelloonstaat niet met het totaal van de betaalsrollen. De aansluiting van de salarisadministratie met het Grootboek van Uitgaven voor de post bezoldigingen was derhalve niet mogelijk. De Rekenkamer trof geen stukken aan waaruit zou kunnen blijken dat intern bij Directie Financiën deze aansluitingen wel waren gemaakt.
De Rekenkamer beveelt aan om de aansluiting tussen de salarisadministratie en het Grootboek van Uitgaven periodiek te laten vaststellen door de Directie Financiën.

6.2.4 Voorschotbetalingen

De Rekenkamer constateerde dat voorschotbetalingen als uitgaven waren verantwoord in de Gewone Dienst. In principe is dit niet correct. De voorschotten dienen in de Kasdienst te worden verantwoord. Vervolgens had de afrekening van de voorschotten in de Gewone Dienst moeten worden geboekt onder gelijktijdige tegenboeking van de voorschotten in de Kasdienst. Doordat voorschotten niet separaat waren geadministreerd kon dus niet op eenvoudige wijze worden nagegaan of afrekening van de verstrekte voorschotten had plaatsgevonden. Hierdoor was het risico aanwezig dat deze voorschotbetalingen niet tijdig of in het geheel niet werden afgerekend.
De Rekenkamer adviseert dan ook om de voorschotten zodanig te administreren dat in alle gevallen kan worden nagegaan aan wie ten behoeve van wat voorschotten zijn verstrekt en wanneer deze voorschotten zijn afgerekend.

6.2.5 Pensioenen

De CAD schreef in zijn rapport over de rekening 1988 omtrent de post "Aanvullingsbijdrage aan het Algemeen Pensioenfonds Aruba (APFA)" het volgende:

- *"Sinds 1966 is er niet meer definitief afgerekend en afgestemd met het APNA (Algemeen Pensioenfonds Nederlandse Antillen). Volgens overzichten van het APNA heeft zij ultimo 1988 Afl. 37.212.291 te vorderen van het Land inzake aanvullingsbijdragen en dergelijke. Deze vordering heeft betrekking op de periode 1966 tot en met 1988. De samenstelling van dit saldo is niet meer te achterhalen als gevolg van het zoekraken en het ontbreken van gegevens ter zake.*
- *Er is onvoldoende vastgelegd wie verantwoordelijk is voor de juistheid van het deelnemersbestand, de grondslagen en de afrekeningen.*
- *Er is onvoldoende interne controle op de juistheid van het bestaande bestand van pensioendeelnemers".*

De Rekenkamer kon wegens het ontbreken van gegevens geen verband leggen tussen de post "Aanvullingsbijdrage aan het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen (APNA)" uit de Gewone Dienst en de post "Aanvullingsbijdragen & inhoudingen ambtenaren" uit de Kas- en Reservedienst. De Rekenkamer was wegens het ontbreken van specificaties evenmin in staat de volledigheid en juistheid van deze post vast te stellen.

6.2.6 Dienst Openbare Werken

De Dienst Openbare Werken (DOW) factureerde in 1988 het Land voor een bedrag van Afl. 7,4 miljoen inzake onderhoud wegen, bijkomende werken/verkeersverbeteringen, onderhoud riolen, duikers en overige dienstenverlening. Deze posten waren voor in totaal circa Afl. 3,8 miljoen begroot. Op deze post was dus bijna tweemaal zoveel uitgegeven als begroot. De Rekenkamer constateerde dat bestellingen c.q. opdrachten voor de door de DOW uit te voeren onderhoudswerkzaamheden waren geplaatst buiten de Directie Financiën om; de DOW declareerde uit eigen beweging. Door de Directie Financiën vond er niet of nauwelijks kredietbewaking plaats op deze posten, zoals ook bleek uit de enorme begrotingsoverschrijding. De hier gehanteerde systematiek zou als een "open einde"-regeling kunnen worden aangemerkt. De Rekenkamer adviseert om deze "open einde"-regeling te beëindigen, teneinde meer greep te krijgen op deze uitgaven. Er dienen duidelijke afspraken met de DOW te worden gemaakt en door de Directie Financiën dient een adequate kredietbewaking te worden gevoerd.

6.2.7 *Hospitaalverpleging/medicijnen en bijstandsuitkeringen*

De kosten in verband met "Hospitaalverpleging/medicamenten e.d." bedroegen in 1988 Afl. 21,4 miljoen, terwijl voor deze uitgaven Afl. 14,1 miljoen was begroot. De begrotingsoverschrijding bedroeg derhalve Afl. 7,3 miljoen (51%). Een toelichting op deze overschrijding was niet aanwezig. Deze uitgaven hielden verband met de uitgaven van medische behandeling ten behoeve van de zogenaamde "Pro Paupere" Kaart (PPK)-patiënten. Voor deze PPK komen via de Directie Sociale Zaken on- en minvermogenden in aanmerking. Op vertoon van deze kaart kon de houder kosteloos medische behandeling en medicijnen verkrijgen. De betrokken verstrekkers van medische hulp en medicijnen (artsen/specialisten, ziekenhuis en apothekers) dienden vervolgens hun declaraties in bij het Land.
Overigens, de Landsverordering inzake de dienst der gouvernementsgeneeskundigen (AB 1995 no. GT 14) bepaalt in het eerste lid van artikel 8 dat als on- en minvermogend worden beschouwd:

a. zij die niet in gezinsverband leven en een inkomen hebben beneden de Afl. 600,- 's jaars;
b. zij die in gezinsverband leven en een inkomen hebben beneden de Afl. 800,- 's jaars.

De Rekenkamer merkt op dat op basis van deze bepaling, reeds daterend uit 1918, vrijwel geen enkele burger voor PPK in aanmerking komt. De in dit lid genoemde inkomens zijn dringend aan aanpassing toe.

De Rekenkamer stelde vast dat de uitgaven voor deze vrije geneeskundige behandeling niet gebaseerd waren op een wettelijke regeling. Er was slechts sprake van een door de Minister van Welzijnszaken vastgestelde conceptregeling die per 1 oktober 1988 in werking was getreden. Aangezien een wettelijke regeling voor deze uitgaven ontbrak kon de Rekenkamer de rechtmatigheid van deze uitgaven niet beoordelen.

De begrotingspost "Geldelijke ondersteuning aan Behoeftigen" ad Afl. 13,2 miljoen betrof de onderstandsuitkeringen die waren verstrekt door de Directie Sociale Zaken, nadat was gebleken dat de aanvrager voor onderstand in aanmerking kwam.

In zijn rapport bij de rekening 1988 schreef de CAD dat hem uit onderzoek was gebleken dat de administratieve organisatie bij de Directie Sociale Zaken ernstige tekortkomingen vertoonde (rapport CAD-A890 dd. 8 juni 1990). Genoemd werden:

- *"geen systematische hercontrole van de toegekende bijstandsuitkeringen;*
- *onvoldoende afstemming met gegevens van andere instanties zoals de Directie Arbeid;*
- *slordige en incomplete archivering;*
- *ontbreken van een standenregister."*

Een groot gedeelte van de in het CAD-rapport genoemde tekortkomingen waren tot en met het dienstjaar 1992 nog steeds niet opgeheven, getuige het CAD-rapport 987 dd. 22 november 1993, waarop later zal worden teruggekomen.

6.2.8. Solidariteitsfonds

De Rekenkamer constateerde dat in de rekening slechts de door het Land gedane betalingen (Afl. 3.500.000) inzake het Solidariteitsfonds waren verantwoord. Omtrent het bedrag dat door KABNA ten behoeve van het Land was betaald aan het Solidariteitsfonds over 1988 (Afl. 1.578.000) was door de Rekenkamer niet te achterhalen of deze aanvulling een schenking of een lening betrof.

7 Kapitaaldienst

7.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met de afschrijvingen. Hieronder volgt een overzicht van de vaste activa:

Overzicht 7: Vaste activa (Afl. in totalen)

Aanschafwaarde per 1-1-1988	244.497.348	
Bij: investeringen	28.281.284	
Af: desinvesteringen	90.979	
Aanschafwaarde per 31-12-1988		272.687.653
Afschrijvingen t/m 1987	59.722.574	
Afschrijvingen 1988	11.876.707	
Afschrijvingen t/m 1988		71.599.281
Boekwaarde per 31-12-1988		201.088.372

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

De beginsaldi van de vaste activa in de rekening 1988 kwamen overeen met de eindsaldi uit de rekening 1987. Een deel van de onder investeringen 1988 opgenomen vaste activa was afkomstig uit de boedelscheiding tussen Aruba en de Nederlandse Antillen. De Directie Financiën hanteerde voor deze activa een lijst die een specificatie bevatte van de activa met de daarbijbehorende waarde van zowel het onroerend goed als het terrein waarop het onroerend goed zich bevond. De waarde betrof de taxatiewaarde per 31 december 1985.

Bij eilandsverordening van 19 december 1985 tot vaststelling van de ontwerp-landsverordening, houdende goedkeuring van een onderlinge regeling als bedoeld in artikel 38, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, regelende de scheiding en deling van bezittingen en schulden van de rechtspersoon de Nederlandse Antillen tussen de Nederlandse Antillen en Aruba (AB

1985 no. 50) is krachtens het derde lid, letter d, van artikel 2 bepaald dat bij de boedelscheiding de bezittingen en schulden van onder andere het Algemeen Pensioenfonds Nederlandse Antillen en de Sociale Verzekeringsbank buiten beschouwing dienden te worden gelaten. Deze activa, met een aanschafwaarde van Afl. 2,7 miljoen, kwamen, ondanks opmerkingen van de CAD hieromtrent in zijn rapport bij de rekening 1987, in de rekening 1988 voor.

In 1988 werd door het Land een aantal panden aangekocht van de erven Arends. Het betrof de panden Wilhelminastraat 8, Oranjestraat 1 en Zoutmanstraat 13 en 15. De aankoopwaarde van deze panden bedroeg Afl. 2,2 miljoen. Het complex was door drie verschillende bedrijven getaxeerd.

Overzicht 8: Taxatiewaarden panden erven Arends (Afl.)

Taxateur	Bedrag
Taxateur 1: Dienst Openbare Werken	1.021.000
Taxateur 2	1.087.000
Taxateur 3	1.900.000

Wat hierbij opviel waren de verschillen tussen de taxatiewaarden onderling en het verschil tussen de taxatiewaarden en de uiteindelijke aankoopprijs. De verklaring van deze verschillen is de Rekenkamer onbekend.

In het dienstjaar 1988 werd een aantal dienst- en volkswoningen verkocht. Voor het bepalen van de verkoopprijs werd door de Dienst Domeinbeheer de volgende berekening gehanteerd: Verkoopprijs = Taxatiewaarde * ((70-X)/70). Hierbij had X betrekking op de ouderdom van het huis (in jaren) en stond 70 voor de levensduur van het huis (in jaren) waarvan was uitgegaan bij de berekening.
De Rekenkamer is het met de gehanteerde berekeningswijze niet eens. Bij het bepalen van de taxatiewaarde van een huis wordt al rekening gehouden met alle op de waarde van het huis van invloed zijnde factoren, dus ook met de staat van onderhoud en de ouderdom van het huis. De taxatiewaarde behoeft derhalve niet nog eens gecorrigeerd

te worden op basis van de ouderdom van het huis. De verkoopprijs zou derhalve in principe gelijk dienen te zijn aan de getaxeerde waarde van het huis. Het gevolg van de gehanteerde berekeningswijze was een veel te lage verkoopprijs.

7.2 Financiële verhouding bedrijven/instellingen en Land

De Rekenkamer onderzocht in hoeverre de vorderingen en schulden ten aanzien van de bedrijven en instellingen in de rekening 1988 overeenstemden met de gegevens in de administraties van de bedrijven en instellingen. Daartoe werden de gegevens in de rekening 1988 vergeleken met de gegevens in de jaarrekening 1988 van de bedrijven en instellingen.

Door de Directie Financiën werden in 1988 de onderlinge vorderingen en schulden niet afgestemd. Ten aanzien van de juistheid en volledigheid van de vorderingen op en schulden aan de bedrijven en instellingen per 31 december 1988 bestond dan ook geen zekerheid.

Door de Directie Financiën werden zonder verdere analyse van eventuele verschillen de gegevens van de rekening 1988 in overeenstemming gebracht met de jaarrekeningen van de betreffende bedrijven. De Rekenkamer kon de gemaakte correcties, door gebrek aan nadere informatie, niet beoordelen.

De rekening 1988 van het Land en de jaarrekening 1988 van de Aruba Ports Authority NV (APA) kenden voor wat betreft de onderlinge financiële verhouding grote verschillen. Het Land ging ultimo 1988 uit van een vordering op de APA van Afl. 70,3 miljoen, terwijl de APA volgens haar een schuld aan het Land had van Afl. 55,9 miljoen. De Directie Financiën kon het verschil ad Afl. 14,4 miljoen niet verklaren.

Volgens de rekening 1988 betrof de kapitaalverstrekking aan het Water- en Energiebedrijf (WEB) onder andere de overdracht van het

MeerJarenPlanproject "Waterfabriek" (Aquanova) ad Afl. 22,4 miljoen aan het WEB. De kosten van dit project werden afgeboekt van de post ontwikkelingsprojecten en overgeboekt naar de post kapitaalverstrekking aan het WEB. Aangezien in het saldo van de post ontwikkelingsprojecten de "Waterfabriek" niet meer voorkwam was het de Rekenkamer niet duidelijk hoe deze overboeking kon plaatsvinden. Het WEB had project "Waterfabriek" (Aquanova) ultimo 1988 reeds in haar boeken verwerkt.

De gegevens van het Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal (HOH) en het Land betreffende de financiële verhouding kwamen niet overeen. De in de rekening 1988 voorkomende kapitaalverstrekking (ad Afl. 17,7 miljoen) aan de Stichting Ziekenverpleging Aruba, die het hospitaal exploiteert, kwam niet voor in de jaarrekening van het HOH. Uit de jaarrekening van het HOH en de huurovereenkomst tussen de Stichting Ziekenverpleging Aruba en het Land bleek dat het pand waar het hospitaal was gevestigd door voornoemde stichting werd gehuurd van het Land. Voor de bouw van het hospitaal had het Land leningen verkregen. De door het hospitaal aan het Land te betalen huur kwam overeen met de door het Land voor deze leningen te betalen rente en aflossingen. Door het Land waren deze leningen ten onrechte als kapitaalverstrekking aan voornoemde stichting in de rekening 1988 opgenomen. De door het hospitaal betaalde huur werd in de rekening 1988 van het Land ook ten onrechte als aflossing (Afl. 3,5 miljoen) op deze kapitaalverstrekking en als rente-ontvangsten (Afl. 0,5 miljoen) verantwoord. De Rekenkamer kwam tot de conclusie dat de door het HOH gehanteerde verantwoording de juiste was. In de rekening van het Land zou de post kapitaalverstrekking aan de Stichting Ziekenverpleging Aruba moeten verdwijnen. De door het hospitaal betaalde huur zou als inkomsten uit verhuur in de Gewone Dienst moeten worden verantwoord. Het pand, dat eigendom was van het Land, kwam echter ten onrechte niet voor in de vaste activa. Op het pand had het Land vervolgens ook moeten afschrijven.

7.3 Leningen uitgegeven gelden

Deze post betrof de door het Land aan instellingen en bedrijven uitgeleende gelden. De administratie hiervan liet veel te wensen over. Er ontbrak een met het Grootboek van Uitgaven en van Ontvangsten aansluitende sub-administratie, bevattende een specificatie van de aan derden verstrekte leningen.
Door het ontbreken van een adequate leningen-administratie als ook van nadere gegevens over de betreffende boekingen was het voor de Rekenkamer niet mogelijk zich een oordeel te vormen over de volledigheid en juistheid van de posten in onderstaand overzicht:

Overzicht 9: **Posten waarover de Rekenkamer zich geen oordeel kon vormen over de volledigheid en juistheid (Afl.)**

Saldo van de verstrekte leningen	12.312.582
Ontvangen rente op verstrekte leningen	651.839
Kapitaalverstrekking Banco di Desarollo	109.148
Garantieverplichtingen Dutchco	19.970.609
Kapitaalverstrekking Stichting Golfcourse	900.000

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

Voor vrijwel geen van de aan bedrijven en instellingen verstrekte leningen waren leningsovereenkomsten afgesloten. Tevens moest nog een aantal leningen door de Staten worden goedgekeurd. Dit betrof onder ander de achtergestelde lening aan de Volkskredietbank (Afl. 1.537.658) en de aan de Stichting Golfcourse verstrekte lening (Afl. 900.000). Weliswaar was in de begroting 1987 een lening ad Afl. 3.600.000 aan de Stichting Golfcourse door de Staten goedgekeurd, doch niet verstrekt in 1987.
Het niet krachtens landsverordening aangaan of verstrekken van geldleningen is in strijd met artikel V.14 van de Staatsregeling van Aruba (AB 1987 no. GT 1). Overigens is de Rekenkamer van mening dat het via de begroting goedkeuren van leningen, zonder dat daarbij de voorwaarden waaronder de leningen worden aangegaan expliciet worden vermeld, een uitholling is van het budgetrecht van de Staten. Immers, zonder de expliciete vermelding van deze voorwaarden in de landsverordening valt achteraf niet te toetsen of de aangegane leningen binnen de grenzen van het door de Staten

goedgekeurde beleid blijven. Daarom beveelt de Rekenkamer aan deze voorwaarden óf expliciet op te nemen in de landsverordening tot vaststelling van de begroting óf in een afzonderlijke landsverordening te regelen.
De Rekenkamer beveelt aan om zo spoedig mogelijk te komen tot een met de Grootboeken van Uitgaven en van Ontvangsten aansluitende sub-administratie voor de aan derden verstrekte leningen. Alleen op deze wijze kunnen de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de te ontvangen aflossingen en rente worden gewaarborgd. Tevens beveelt zij aan om alle afgesloten leningen aan de Staten ter goedkeuring aan te bieden.

7.4 Leningen opgenomen gelden

Deze post betrof de door het Land van derden ontvangen leningen. De administratie van de opgenomen gelden liet, evenals de administratie van de uitgeleende gelden, veel te wensen over. Er ontbrak een met de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven aansluitende sub-administratie bevattende een specificatie van de van derden ontvangen leningen. Van de leningen, aangegaan vóór de boedelscheiding, waren de leningsovereenkomsten ook niet aanwezig.

In de rekening 1988 kwam onder "Opgenomen leningen" een banklening voor van Afl. 2,2 miljoen in verband met de aanschaf van de panden van de erven Arends. Ten tijde van het schrijven van dit rapport was door de Staten nog steeds geen goedkeuring verleend voor het sluiten van een overeenkomst in deze. De opgenomen lening was derhalve onrechtmatig.
De Rekenkamer dringt er op aan om tot een met de Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven aansluitende sub-administratie voor de van derden ontvangen leningen te komen. Tevens beveelt zij aan de ontwerp-landsverordening aangaande de met de bank gesloten geldleningsovereenkomst inzake de aankoop van de panden van de erven Arends, die sedert 1989 bij de Staten ligt, alsnog met de nodige voortvarendheid te behandelen.

7.5 Meerjarenplan

7.5.1 Ontwikkelingsprojecten

Het openingssaldo van de rekening 1988 kwam, voor wat betreft ontwikkelingsprojecten, niet overeen met de gegevens van het Administratiebureau Ontwikkelingsprojecten (ABO). De projecten "Waterfabriek" en "Luchthaven" waren ultimo 1988 volgens het ABO administratief nog niet overgedragen. Echter in de rekening 1988 van het Land kwamen deze projecten niet meer voor. De administratie van de Directie Financiën kon dit verschil niet verklaren.

In de rekening 1988 werd van de ontwikkelingsprojecten Afl. 22,4 miljoen overgeboekt naar de kapitaalverstrekking aan het WEB. Dit betrof de overdracht van het project "Waterfabriek". Dit project kwam echter niet meer voor in het saldo van de ontwikkelingsprojecten. Een nadere verklaring omtrent deze overdracht was niet aanwezig.

Op het saldo van de ontwikkelingsprojecten werd een correctie uitgevoerd van Afl. 33,2 miljoen. Deze correctie werd verder niet verklaard. Wegens de grote niet nader gespecificeerde correctiepost en de niet verklaarde overdracht van het project "Waterfabriek" kon de Rekenkamer zich geen oordeel vormen omtrent de volledigheid en juistheid van het saldo van de ontwikkelingsprojecten.

7.5.2 Voorfinanciering ontwikkelingsprojecten

Het onder "Saldo aan het einde van het dienstjaar" vermelde bedrag ad Afl. 195,2 miljoen betrof de van Nederland ontvangen ontwikkelingsgelden. De Directie Financiën was niet in staat deze post nader te specificeren. De Rekenkamer kon de volledigheid en juistheid van deze post dan ook niet vaststellen.

8 Kas- en Reservedienst

8.1 Algemeen

Hoewel de beginsaldi van de diverse posten van de rekening 1988 in totalen aansloten met de eindsaldi van de rekening 1987 was het niet mogelijk om een oordeel te geven over de eindsaldi van de rekening 1988, omdat specificaties ontbraken. In het algemeen kon worden opgemerkt dat, doordat er specificaties van de te vorderen en verschuldigde bedragen ontbraken, controle op de juistheid en volledigheid van de posten niet mogelijk was.

8.2 Kasdienst

De Kasdienst kon als volgt worden gespecificeerd:

Overzicht 10: Specificatie Kasdienst (Afl.) ultimo 1988

	Middelen	Uitgaven
Verstrekte voorschotten		9.471.946
Opgenomen waarborgsommen	822.665	
Voor derden betaalde bedragen		19.505.708
Voor derden ontvangen bedragen	2.688.904	
T.b.v. het Land ingehouden bedragen	1.452.260	
Verrekeningen met het APFA (voorheen APNA)	30.078.403	
Verrekeningen met SVb	568.094	
Verrekeningen i.v.m. automatisering	598.094	
Ziekteverzekering	82.212	
Te verrekenen inzake boedelscheiding	132.909.692	
Totaal:	**169.200.324**	**28.977.654**

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

De post "Verrekeningen met het Algemeen Pensioenfonds van Aruba" [APFA, voorheen het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen (APNA)] betrof de aan het APFA verschuldigde premies

inzake pensioenen ambtenaren en werklieden ultimo 1988. De Directie Financiën stemde sinds 1966 de schuld niet meer af met het APFA (voorheen APNA). De Rekenkamer kon de juistheid en volledigheid van deze post derhalve niet vaststellen.

De post "Te verrekenen boedelscheiding" betrof een gedeelte van de vorderingen op en de schulden aan de Nederlandse Antillen, die het Land had met betrekking tot de boedelscheiding per 1 januari 1986. Het beginsaldo van deze post uit de rekening 1988 sloot aan met het eindsaldo van 1987. De toename (Afl. 1,7 miljoen) van deze post kon niet nader worden gespecificeerd. De Rekenkamer kon de juistheid en volledigheid van deze schuld niet vaststellen.

8.3 Reservedienst

De Reservedienst kon als volgt worden gespecificeerd:

Overzicht 11: Specificatie Reservedienst (Afl.) ultimo 1988

	Middelen	Uitgaven
Saldi vroeger dienstjaren	66.586.486	
Nog verschuldigde bedragen	7.944.711	
Algemeen financieringsfonds	0	
Onderhoudsfonds gebouwen	2.008.419	
Gereserveerde middelen bedrijven	21.531.660	
Fonds landspensioenen	0	
Koersverschillen kapitaalleningen		63.001.006
Voorzieningen	20.870.609	
Totaal:	118.941.885	63.001.006

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

Een specificatie van de "Saldi vroegere dienstjaren" was niet aanwezig. Bij de juistheid van deze post konden echter vraagtekens worden gezet. De Rekenkamer merkte in haar rapport bij de rekening 1986 op dat aan de juistheid van deze post kon worden getwijfeld aangezien het was opgebouwd in de loop van vele jaren, welke

dienstjaren niet of nauwelijks waren gecontroleerd, laat staan dat het slot van deze rekeningen was vastgesteld. Deze opmerking was voor de rekening 1988 nog net zo actueel als voor de rekening 1986.

De voorzieningen betroffen de ten behoeve van de NV Dutchco uit de garantieverplichtingen voortvloeiende betalingen (Afl. 20 miljoen) en de aan de Stichting Golfcourse verstrekte lening (Afl. 0,9 miljoen). De Rekenkamer is van mening dat de destijds geldende Comptabiliteitsverordening (PB 1953 no. 1) niet voorzag in de vorming van een dergelijke voorziening.

9 Reactie op rapport

9.1 Reactie Minister

"Naar aanleiding van uw verzoek d.d. 24 januari 1997 om de concept-rapporten inzake de jaarrekeningen 1987 tot en met 1989 te becommentariëren het volgende.

Uw aanbevelingen om een situatie te scheppen, waarin de overheidsfinanciën op aanvaardbare wijze worden geregistreerd kan ik onverkort onderschrijven. Het is, zoals u bekend is, het streven van de regering om te komen tot controle van de jaarrekening, hetwelk moet uitmonden in een goedkeurende accountantsverklaring. Teneinde dit te bewerkstelligen heeft de regering een aantal maatregelen genomen. Deze zijn achtereenvolgens:

1. *Voortzetting van het Finar-project.*
2. *Voortzetting van het masterplan inclusief de reorganisatie van een belangrijke middelenfunktie als automatisering.*
3. *Balanssanering, onder meer bestaande uit het formaliseren van de financiële verhouding met bedrijven/instellingen, opschonen debiteuren- en crediteurenbestanden alsook het opschonen van de activalijst.*
4. *Aanpassen en ontwerpen van noodzakelijke wetgeving.*

Hoewel er daar waar er sprake is van organisatieverandering, een permanent ontwikkelingsproces gaande is en er daarom in mindere mate van eindtermijnen gesproken kan worden, zullen de meer technisch gerichte activiteiten hun afronding hebben in de jaarrekeningen 1996 en 1997.

Gelet op het vorenstaande en vanwege enerzijds de gebrekkige kwaliteit van de aanwezige informatie en anderzijds de beperkte relevantie van situaties van ca. 10 jaar geleden acht ik het niet zinvol uw rapporten uitgebreid inhoudelijk te becommentariëren c.q. uitgebreid nader onderzoek te doen naar ontbrekende gegevens en specifikaties, anders dan die in het balanssaneringsproject zijn en zullen worden verricht.

Wat betreft uw aanbeveling om het besluit van de Staten in februari 1996 tot versnelde afwikkeling en globale beoordeling door de Rekenkamer van de jaarrekeningen tot en met 1995, in formele wetgeving te verankeren ben ik van mening dat het besluit van de Staten als zodanig voldoende basis biedt om de onderhavige jaarrekeningen vergezeld van uw rapporten aan de Staten aan te bieden."

9.2 Weerwoord Rekenkamer

De Rekenkamer heeft waardering voor de door de Regering genomen maatregelen. Zij ziet met belangstelling tegemoet de jaarrekeningen 1996 en 1997, waarin de afronding van deze maatregelen tot uiting zal moeten komen.

De Rekenkamer betreurt evenwel de opstelling van de Minister om geen nader onderzoek te doen naar ontbrekende gegevens en specificaties, anders dan die, welke in het balanssaneringsproject zijn en zullen worden verricht. Immers, het balanssaneringsproject is toekomstgericht; op de kwaliteit van de jaarrekening 1988 als verantwoordingsstuk zal dit helaas geen invloed hebben.

Tenslotte benadrukt de Rekenkamer nogmaals dat zij haar standpunt handhaaft dat het besluit van de Staten - om tot versnelde afwikkeling en globale beoordeling van de jaarrekeningen tot en met 1995 over te gaan - in formele wetgeving had moeten worden verankerd.

10 Conclusies en aanbevelingen

10.1 Conclusies

De rekening 1988 vertoont vele tekortkomingen. Op grond van haar bevindingen is de Rekenkamer van mening dat de rekening 1988 niet aan de daaraan te stellen eisen voldoet, omdat:

- aan een aantal voorschriften van de Comptabiliteitsverordening niet werd voldaan. Dit betrof onder andere het ontbreken van diverse wettelijk voorgeschreven specificaties bij de rekening 1988;
- grote, niet verklaarde, afwijkingen tussen de begroting en de rekening bestonden;
- grote, niet verklaarde, verschillen tussen het Financieel Grootboek en de rekening bestonden;
- grote aantallen correctieboekingen zonder nadere omschrijving werden uitgevoerd;
- verschillen tussen de sub-administraties (Grootboeken van Ontvangsten en van Uitgaven) en het Financieel Grootboek bestonden;
- specificaties van posten in de Kapitaaldienst respectievelijk de Kas- en Reservedienst ontbraken;
- niet nader gespecificeerde correcties in de kapitaalverhouding tussen het Land en de (lands)bedrijven werden uitgevoerd;
- een adequate leningen-administratie ontbrak;
- een aantal van de voorkomende leningen, zowel verstrekt als opgenomen, niet door de Staten was geformaliseerd;
- documentatie ontbrak waardoor het in veel gevallen niet mogelijk was om de rechtmatigheid van ontvangsten en uitgaven te beoordelen.

Deze tekortkomingen waren voor een zeer groot deel te wijten aan een gebrekkige en slecht functionerende administratie, een ernstig tekortschietende administratieve organisatie en het nagenoeg ontbreken van interne controle.

10.2 Aanbevelingen

Op korte termijn zullen er maatregelen moeten worden genomen die waarborgen dat er met betrekking tot de overheidsadministratie een controleerbare situatie ontstaat. Gezien de spilfunctie van de centrale administratie in het gehele administratieve proces van de overheid, beveelt de Rekenkamer aan om een proces in gang te zetten dat er toe zal moeten leiden de centrale administratie bij de Directie Financiën binnen afzienbare tijd te doen functioneren op het niveau, dat nodig is om aan de eisen van de Comptabiliteits-verordening te kunnen voldoen.

Teneinde een aantal van de gesignaleerde tekortkomingen op korte termijn op te heffen, doet de Rekenkamer de volgende aanbevelingen:

- het uitvoeren van een inventarisatie van de aanwezige activa teneinde de juistheid van de in de rekening 1988 verantwoorde activa en de staat waarin de activa zich bevinden te kunnen vast stellen;
- het opnemen van alle kassen;
- het opzetten van een aparte, inzichtelijke leningen-administratie;
- het formaliseren van de nog niet door de Staten geformaliseerde leningen;
- het periodiek afstemmen van de onderlinge financiële verhoudingen tussen de bedrijven/instellingen en het Land en het zonodig actie ondernemen om de verschillen te corrigeren dan wel de reeds uitgevoerde correcties nader te onderbouwen;
- het formeel overdragen van de reeds bij bedrijven in gebruik zijnde projecten en het regelen van de met de projecten samenhangende financiering;
- het afstemmen van de gegevens met het APFA (voorheen APNA) betreffende de aan het APFA verschuldigde bedragen.

11 Samenvatting

De rekening van de Algemene Dienst van het Land Aruba over het dienstjaar 1988 (rekening 1988) werd op 13 april 1994 aan de Algemene Rekenkamer Aruba (Rekenkamer) ter controle aangeboden. Aangezien op de rekening door de Centrale Accountantsdienst (CAD) geen accountantscontrole was toegepast, zag de Rekenkamer geen kans om met de toenmalige personeelsbezetting aan de aan haar bij Landsverordening Algemene Rekenkamer Aruba (PB 1956 no. 35), zoals gewijzigd, opgelegde taak te voldoen. De Staten stemden uiteindelijk in met het voorstel van de Rekenkamer om de rekening globaal te beoordelen in plaats van deze te controleren. Formalisering van dit besluit heeft ondanks aandringen van de Rekenkamer nog niet plaatsgevonden. De Rekenkamer beveelt onverminderd aan alsnog hiertoe over te gaan.

De globale beoordeling van de rekening 1988 door de Rekenkamer vond in 1995 plaats. Het onderzoek werd pas eind 1995 uitgevoerd aangezien de Rekenkamer door personeelsgebrek niet eerder hiertoe in staat was.

De Rekenkamer heeft bij haar onderzoek gebruik gemaakt van de resultaten van de CAD zoals onder meer vastgelegd in het rapport CAD-94.001 dd. 2 maart 1994.

Voorts werd de Rekenkamer bij haar onderzoek geconfronteerd met het feit dat veel stukken aangaande de rekening 1988 niet meer aanwezig waren. Hierdoor was het voor de Rekenkamer in veel gevallen niet mogelijk om haar controle naar behoren uit te voeren. Het ontbreken van de gegevens bracht met zich mee dat in veel gevallen de ontvangsten en uitgaven niet op rechtmatigheid konden worden beoordeeld.

Eveneens constateerde de Rekenkamer dat de rekening 1988 vele tekortkomingen vertoonde. Deze tekortkomingen hadden zowel betrekking op formele als op materiële zaken. Zo voldeed deze rekening niet aan een groot aantal voorschriften van de Comptabiliteitsverordening en bevatte zij vele onverklaarde verschillen.

Op basis van haar bevindingen is de Rekenkamer van mening dat de rekening 1988 niet aan de daaraan te stellen eisen voldoet.

De Rekenkamer beveelt aan om de financiële administratie bij de Directie Financiën op een zodanig niveau te brengen dat aan de comptabiliteitsvoorschriften kan worden voldaan.

Bijlage 1: Verschil begroting versus rekening per hoofdstuk.

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

1 GEWONE DIENST

1.1 Ontvangsten (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	0	-/- 78.243	-/- 78.243
II Algemeen Bestuur	4.272.300	4.903.435	631.135
III.1 Justitie	2.022.200	2.545.623	523.423
III.2 Volksgezondheid	6.534.600	4.035.687	-/- 2.498.913
IV Financien	220.160.600	247.856.144	27.695.544
V Economische Zaken	9.672.400	7.220.681	-/- 2.451.719
VI Publieke Werken	3.250.400	4.366.554	1.116.154
VII Vervoer en Communicatie	10.966.800	15.970.398	5.003.598
VIII.1 Welzijnszaken	2.165.600	1.488.401	-/- 677.199
VIII.2 Onderwijs	493.800	893.329	399.529
Totaal	259.538.700	289.202.009	29.663.309

1.2 Uitgaven (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	1.000.000	1.747.936	747.936
II Algemeen Bestuur	16.742.600	22.771.895	6.029.295
III.1 Justitie	28.962.400	32.951.572	3.989.172
III.2 Volksgezondheid	14.950.500	16.952.354	2.001.854
IV Financien	58.358.800	62.553.603	4.194.803
V Economische Zaken	26.867.600	28.755.622	1.888.022
VI Publieke Werken	16.812.200	30.246.529	13.434.329
VII Vervoer en Communicatie	12.219.300	9.197.712	-/- 3.021.588
VIII.1 Welzijnszaken	46.531.900	58.921.327	12.389.427
VIII.2 Onderwijs	53.925.400	51.905.628	-/- 2.019.772
Totaal	276.370.700	316.004.178	39.633.478

geen accountantscontrole toegepast

2 KAPITAALDIENST - MUTATIES

(Bron: Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

2.1 Ontvangsten (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	0	0	0
II Algemeen Bestuur	0	190.089	190.089
III.1 Justitie	0	494.847	494.847
III.2 Volksgezondheid	0	3.626.795	3.626.795
IV Financien	46.770.505	163.741.055	116.970.550
V Economische Zaken	9.241.100	11.135.039	1.893.939
VI Publieke Werken	832.900	9.448.429	8.615.529
VII Vervoer en Communicatie	5.143.800	8.187.879	3.044.079
VIII.1 Welzijnszaken	0	204.405	204.405
VIII.2 Onderwijs	0	1.586.604	1.586.604
Totaal	61.988.305	198.615.142	136.626.837

2.2 Uitgaven (Afl.)

Hoofdstuk	Begroting	Rekening	Verschil (Rek.-Begr.)
I Vroegere Diensten	100.000	0	-/- 100.000
II Algemeen Bestuur	316.100	248.491	-/- 67.609
III.1 Justitie	1.193.505	1.100.695	-/- 92.810
III.2 Volksgezondheid	333.300	114.073	-/- 219.227
IV Financien	41.387.175	91.078.354	49.691.179
V Economische Zaken	2.126.750	23.638.564	21.511.814
VI Publieke Werken	7.351.305	32.104.857	24.753.552
VII Vervoer en Communicatie	1.884.000	-/- 3.092.724	-/- 4.976.724
VIII.1 Welzijnszaken	23.100	124.928	101.828
VIII.2 Onderwijs	7.712.300	599.546	-/- 7.112.754
Totaal	62.427.535	145.916.784	83.489.249

geen accountantscontrole toegepast

Bijlage 2: Verschil begroting versus rekening per ECL

(Bron:Rekening 1988, Algemene Dienst, Land Aruba, dd. mei 1993)

Gewone Dienst Middelen (Afl.)

				Verschil Begroting versus Rekening			
ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Onderschrijding	%	Overschrijding	%
36.25	Accijns op bier	6.000.000,00	8.291.325,49	0,00		2.291.325,49	38,19
36.23	Accijns op gedistileerd	6.000.000,00	5.212.637,16	787.362,84	13,12	0,00	
36.24	Accijns op tabaksartikelen	3.000.000,00	5.446.200,90	0,00		2.446.200,90	81,54
26.36	Activering rente n.v. Dutchco	0,00	1.250.605,80	0,00		1.250.605,80	
38.44	Alimentatiebedragen	5.000,00	3.080,00	1.920,00	38,40	0,00	
38.35	Ambtelijke verklaring	8.600,00	3.775,75	4.824,25	56,10	0,00	
37.23	Belasting op openb. verk. goederen	160.000,00	14.252,86	145.747,14	91,09	0,00	
26.11	Bijdr. bedrijven rente v kap.leningen	12.198.400,00	9.962.557,76	2.235.842,24	18,33	0,00	
16.11	Bijdr. casinohouders	898.000,00	619.131,34	278.868,66	31,05	0,00	
16.16	Bijdr.in de verpleegkosten	2.000.000,00	971.917,99	1.028.082,01	51,40	0,00	
39.25	Bijdr.kosten Koninklijke Marine	1.242.500,00	1.176.458,11	66.041,89	5,32	0,00	
08.10	Bijdr.v. afd.VIII$6.in kn.bezoldiging	1.595.000,00	1.672.723,56	0,00		77.723,56	4,87
36.22	Bijzondere invoerrechten	24.500.000,00	33.119.427,21	0,00		8.619.427,21	35,18
16.17	Boekvergoeding	1.000,00	1.002,75	0,00		2,75	0,28
38.11	Boeten	140.000,00	238.567,66	0,00		98.567,66	70,41
38.11	Boeten belastingverplichting	24.000,00	105.019,19	0,00		81.019,19	337,58
38.13	Boeten ingevolge art 56a IB	0,00	35.176,00	0,00		35.176,00	
26.20	Depositorente kasgelden	0,00	1.479.307,08	0,00		1.479.307,08	
36.31	Deviezenprovisie	3.600.000,00	7.388.896,53	0,00		3.788.896,53	105,25
16.12	Dienstverlening aan derden	512.500,00	559.994,64	0,00		47.494,64	9,27
38.36	Dienstverlening bij in-, uit-, en doorvoer	1.400.000,00	1.129.457,80	270.542,20	19,32	0,00	
08.02	Dienstverlening SCC tbv Algemene Dienst	1.225.500,00	1.726.300,85	0,00		500.800,85	40,87
16.41	Dienstverlening SCC tbv bedrijven	640.400,00	1.105.174,40	0,00		464.774,40	72,58
46.03	Dienstverlening SCC tbv derden	235.000,00	228.425,40	6.574,60	2,80	0,00	
16.43	Dienstverlening Landmeetkunde	400.000,00	0,00	400.000,00		0,00	
28.11	Erfpachtsrecht	1.439.000,00	1.704.573,59	0,00		265.573,59	18,46
26.35	Financieringskosten	0,00	131.659,73	0,00		131.659,73	
36.81	Gebruikersbelasting	100.000,00	20.120,08	79.879,92	79,88	0,00	
36.34	Griffierechten	0,00	157.069,22	0,00		157.069,22	
36.80	Grondbelasting	3.000.000,00	2.684.396,47	315.603,53	10,52	0,00	
28.10	Huur van gronden	135.000,00	169.978,91	0,00		34.978,91	25,91
16.31	Huur volkswoningen	0,00	1.109,00	0,00		1.109,00	
16.30	Huur v. gebouwen	15.300,00	120.739,85	0,00		105.439,85	689,15
16.36	Huur v.bedrijfsgebouwen	219.000,00	216.103,52	2.896,48	1,32	0,00	
16.54	Inkomsten der posterijen	3.750.000,00	6.356.831,28	0,00		2.606.831,28	69,52
38.37	Inkomsten v hypotheek en kadaster	200.000,00	348.490,00	0,00		148.490,00	74,25
38.38	Inkomsten vd Landmeetk dnst vh kadaster	120.000,00	438.328,49	0,00		318.328,49	265,27
37.20	Inkomstenbelasting	21.500.000,00	21.972.914,61	0,00		472.914,61	2,20
36.10	Invoerrechten	25.000.000,00	36.989.958,94	0,00		11.989.958,94	47,96
38.12	Keuring en stoomwezen	5.000,00	651,25	4.348,75	86,98	0,00	
38.20	Leges ingevolge legesbesluit Aruba 1960	340.000,00	357.409,99	0,00		17.409,99	5,12
38.22	Leges ingevolge legesbesluit verkeer	0,00	13.154,00	0,00		13.154,00	
36.20	Logeergastenbelasting	6.000.000,00	6.019.085,57	0,00		19.085,57	0,32
37.21	Loonbelasting	44.400.000,00	58.437.957,10	0,00		14.037.957,10	31,62
36.61	Motorrijtuig-en motorbootbelasting	5.600.000,00	5.435.620,00	164.380,00	2,94	0,00	
38.32	Naturalisatiegelden	9.000,00	53.899,34	0,00		44.899,34	498,88
16.17	Ontvangsten terz vd munttelefoon	0,00	356,25	0,00		356,25	
38.39	Ontvangsten terzake de Luchtvaart	0,00	2.600,00	0,00		2.600,00	
39.20	Ontv. schenkingen v. Nederland	0,00	313.200,00	0,00		313.200,00	
39.00	Ontv. schenkingen v. Nederland	0,00	527.303,00	0,00		527.303,00	
36.15	Opbrengst olie-exploitatie	2.700.000,00	53.400,00	2.646.600,00	98,02	0,00	
38.29	Opbrengst v. werkboekjes	1.000,00	103,00	897,00	89,70	0,00	
38.38	Opbrengst: inspecties/cert./retr. scheepvaart	5.000,00	0,00	5.000,00		0,00	
38.34	Opbr. ingevolge Landsbesl Intel. Eigendom	0,00	560.698,00	0,00		560.698,00	
37.25	Opcenten Inkomsten-/Loonbel.	18.700.000,00	0,00	18.700.000,00		0,00	
37.15	Opcenten Winstbelasting	2.400.000,00	0,00	2.400.000,00		0,00	

geen accountantscontrole toegepast

Gewone Dienst Middelen (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
28.12	Optierechten	90.000,00	1.002.733,23	0,00		912.733,23	1.014,15
09.01	Ouderlijke bijdrage	0,00	2.325,00	0,00		2.325,00	
38.43	Ouderlijke bijdr. in de studiebeurzen	150.000,00	74.383,74	75.616,26	50,41	0,00	
36.82	Overdrachtsbelasting	1.000.000,00	1.806.511,14	0,00		806.511,14	80,65
06.00	Overige ontvangsten	19.400,00	436.737,79	0,00		417.337,79	2.151,23
38.46	Pensioenbijdr. Ministers tbv W.W.P.	0,00	4.607,23	0,00		4.607,23	
38.46	Pensioenbijdr. Statenleden tbv W.W.P.	0,00	15.800,22	0,00		15.800,22	
38.27	Precariorechten	10.000,00	3.076,23	6.923,77	69,24	0,00	
38.51	Premie ziektekosten	0,00	3.763,20	0,00		3.763,20	
36.71	Rechten ingevolge bioscoopverordening	400,00	420,00	0,00		20,00	5,00
36.41	Registratiegelden	50.000,00	0,00	50.000,00		0,00	
36.40	Registratierecht	10.000,00	4.670,50	5.329,50	53,30	0,00	
26.00	Rente belastingvordering	700.000,00	228.260,92	471.739,08	67,39	0,00	
26.30	Rente hypotheken	1.000,00	15,34	984,66	98,47	0,00	
26.31	Rente op voorschotten	10.000,00	14.704,53	0,00		4.704,53	47,05
26.10	Rente v.verstrekte leningen	3.039.500,00	651.839,63	2.387.660,37	78,55	0,00	
26.12	Rentevergoeding bedrijven rek-crt.	0,00	931.048,00	0,00		931.048,00	
38.02	Retributie ingevolge besl rioolafvoer	50.000,00	152,25	49.847,75	99,70	0,00	
38.26	Retributie ingevolge besl. Leeszaal	60.000,00	40.587,17	19.412,83	32,35	0,00	
38.20	Retributies en leges	5.611.900,00	2.900.302,25	2.711.597,75	48,32	0,00	
38.25	School-en cursusgeld.	299.500,00	110.596,36	188.903,64	63,07	0,00	
37.22	Solidariteitsbelasting	18.500.000,00	20.796.088,86	0,00		2.296.088,86	12,41
36.91	Speelvergunningsbel.	5.000.000,00	4.172.467,06	827.532,94	16,55	0,00	
38.15	Successie- en overg. belasting	250.000,00	567.628,68	0,00		317.628,68	127,05
38.42	Terugontvangst teveel betaalde vergoeding	0,00	34.203,42	0,00		34.203,42	
38.47	Terugontv. kosten tbv Postspaarbank	12.000,00	0,00	12.000,00		0,00	
38.40	Terugontv. in kstn v geneeskundige behandeling	139.100,00	305.303,83	0,00		166.203,83	119,49
38.50	Terugontv. kosten Bonbini festival	0,00	9.578,00	0,00		9.578,00	
38.41	Terugontv. ondersteuningsgelden	90.000,00	329.835,21	0,00		239.835,21	266,48
16.18	Terugontv. wgns water & stroomkstn	600,00	0,00	600,00		0,00	
38.49	Terugontv.kosten adviezen	612.000,00	100.000,00	512.000,00	83,66	0,00	
16.21	Toesl.op werken voor derden	80.000,00	100,00	79.900,00	99,88	0,00	
27.00	Uitk. v LHD voordelige saldo	924.200,00	0,00	924.200,00		0,00	
27.00	Uitk. vd SETAR voordelige saldo	0,00	5.732.327,00	0,00		5.732.327,00	
28.40	Vergoeding gebruik leidingtrace	19.800,00	369,80	19.430,20	98,13	0,00	
36.70	Vergunningsrecht ing verg. verordening	140.000,00	197.134,50	0,00		57.134,50	40,81
36.73	Vergunningsrecht ing. loterijverordening	10.000,00	10.000,00	0,00		0,00	0,00
27.00	Verg. DOW voordelige saldo interne bedr.	498.800,00	0,00	498.800,00		0,00	
16.15	Verg.voor verl.diensten	75.000,00	0,00	75.000,00		0,00	
16.14	Verg.voor verl.diensten	5.500,00	0,00	5.500,00		0,00	
16.13	Verg.voor verl.diensten	105.000,00	107.170,96	0,00		2.170,96	2,07
16.34	Verhuur v. markt-en vishallen	29.400,00	3.532,00	25.868,00	87,99	0,00	
16.37	Verhuur v. schoollokalen	1.500,00	216,00	1.284,00	85,60	0,00	
16.38	Verhuur v.opslagpl.	17.500,00	29.802,03	0,00		12.302,03	70,30
16.35	Verhuur v.vleeshallen	600,00	0,00	600,00		0,00	
16.16	Verkoop aan bedrijven en gezinnen	1.000,00	3.461,80	0,00		2.461,80	246,18
16.10	Verkoop v. boek en drukwerk	300,00	2.300,02	0,00		2.000,02	666,67
38.24	Verk. graafplaatsen	500,00	521,50	0,00		21,50	4,30
36.60	Verk. nummerplaten	200.000,00	152.224,50	47.775,50	23,89	0,00	
16.20	Verstrekkingen	685.000,00	20,00	684.980,00		0,00	
38.10	Vervolgingskosten	15.000,00	15.725,28	0,00		725,28	4,84
37.10	Winstbelasting	16.000.000,00	19.830.290,93	0,00		3.830.290,93	23,94
36.40	Zegelbelasting	3.600.000,00	3.724.545,11	0,00		124.545,11	3,46
36.16	Zero tax	0,00	15.500,00	0,00		15.500,00	
	Totaal	259.538.700,00	289.202.008,64	39.228.897,76	15,11	68.892.206,40	26,54
	Afwijking			29.663.308,64	11,43		

Gewone Dienst Uitgaven (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Onderschrijding	%	Overschrijding	%
			Verschil Begroting versus Rekening				
12.69	Aankoop audiovisueel materieel	19.800,00	8.145,00	11.655,00	58,86	0,00	
12.07	Aankopen	485.000,00	345.902,72	139.097,28	28,68	0,00	
12.66	Aansch boeken en periodieken	180.000,00	131.226,43	48.773,57	27,10	0,00	
12.28	Aanschaf grondstof en gereedschap e.d	374.600,00	255.331,30	119.268,70	31,84	0,00	
12.27	Aansch. schoolbehoeften/leer/hulpm. etc.	581.200,00	441.571,60	139.628,40	24,02	0,00	
11.40	Aanvullingsbijdragen	9.001.700,00	9.237.077,28	0,00		235.377,28	2,61
11.41	Aanvullingsbijdragen aan het WPF	136.400,00	117.504,00	18.896,00	13,85	0,00	
44.40	Aanvullingsbijdragen APNA	1.623.100,00	1.483.617,20	139.482,80	8,59	0,00	
12.23	Advertenties en voorlichting	356.800,00	627.172,77	0,00		270.372,77	75,78
03.06	Afboeking lening en deeln. Cocami	0,00	813.486,00	0,00		813.486,00	
41.05	Afnemen van rij-examen	25.200,00	26.500,00	0,00		1.300,00	5,16
12.75	Begrafeniskosten	50.000,00	99.527,51	0,00		49.527,51	99,06
12.47	Bestrijding hondenoverlast	200,00	44,00	156,00	78,00	0,00	
12.36	Bestrijding planten-en dierziekten	8.600,00	9.348,20	0,00		748,20	8,70
12.80	Bestr. van besmettelijke ziekten	55.000,00	2.407,77	52.592,23	95,62	0,00	
33.21	Bevordering	42.000,00	98.748,13	0,00		56.748,13	135,11
44.01	Bevordering Avond HAVO	139.000,00	147.141,00	0,00		8.141,00	5,86
44.02	Bevordering Avond MAVO	150.000,00	0,00	150.000,00		0,00	
12.08	Bevordering conferenties, seminars e.d.	153.000,00	224.792,22	0,00		71.792,22	46,92
12.65	Bevordering handel en industrie	120.000,00	533.260,89	0,00		413.260,89	344,38
44.57	Bevordering recreatie	30.000,00	14.444,05	15.555,95	51,85	0,00	
44.07	Bevordering van studie op Aruba	179.300,00	141.431,13	37.868,87	21,12	0,00	
12.03	Bevordering v. Toerisme in Canada	75.000,00	0,00	75.000,00		0,00	
12.01	Bevordering v. Toerisme in de V S	4.580.000,00	4.792.569,38	0,00		212.569,38	4,64
12.05	Bevordering v. Toerisme in Europa	200.000,00	517.746,25	0,00		317.746,25	158,87
12.00	Bevordering v. Toerisme in het Algemeen	1.820.300,00	1.428.238,19	392.061,81	21,54	0,00	
44.52	Bev. sportbeoefening op scholen	86.500,00	65.914,18	20.585,82	23,80	0,00	
12.04	Bev. Toerisme M-Amerika & Car. Gebied	150.000,00	177.121,19	0,00		27.121,19	18,08
12.02	Bev. v. Toerisme in Zuid-Amerika	841.000,00	938.274,16	0,00		97.274,16	11,57
12.53	Bewaarloon	1.300,00	2.044,00	0,00		744,00	57,23
11.10	Bezoldigingen	69.227.600,00	74.400.419,47	0,00		5.172.819,47	7,47
15.00	Bijdr a/d Kapitaal Dienst wegens afschrijv	8.472.900,00	0,00	8.472.900,00		0,00	
03.15	Bijdr a/d Kapitaal Dienst wegens afschrijv	0,00	25.084,00	0,00		25.084,00	
32.20	Bijdrage aan de F.C.C.A.	728.100,00	0,00	728.100,00		0,00	
41.01	Bijdrage aan het Solidariteitsfonds	3.500.000,00	3.500.000,00	0,00		0,00	
32.10	Bijdrage aan Tele-Aruba N.V.	0,00	637.405,20	0,00		637.405,20	
01.05	Bijdr. a/d Kapitaal Dienst	0,00	1.413,75	0,00		1.413,75	
03.05	Bijdr. a/d Kapitaal Dienst	0,00	11.851.622,92	0,00		11.851.622,92	
03.02	Bijdr.aan SCC	1.225.500,00	1.726.300,85	0,00		500.800,85	40,87
03.64	Bijdr.aan 't onderhoudsfonds	1.710.650,00	1.710.650,00	0,00		0,00	
14.41	Bijkomende werken en verkeersverb.	240.000,00	259.457,63	0,00		19.457,63	8,11
12.76	Bijz. hulpmidd. tbv mindervaliden	25.000,00	19.390,67	5.609,33	22,44	0,00	
44.85	Bijz. scholen in de administratie	83.100,00	80.484,00	2.616,00	3,15	0,00	
01.09	Bonbini Festival	35.000,00	41.207,92	0,00		6.207,92	17,74
12.31	Brandbeveiliging	3.200,00	10.150,00	0,00		6.950,00	217,19
12.15	Bureaubehoeften	949.400,00	707.561,44	241.838,56	25,47	0,00	
12.51	Collecteloon	5.000,00	11.289,02	0,00		6.289,02	125,78
11.30	Compensatieloeslag	3.207.400,00	3.349.742,43	0,00		142.342,43	4,44
03.10	Contributies	1.595.000,00	1.672.723,56	0,00		77.723,56	4,87
34.10	Contributies	51.200,00	173.139,03	0,00		121.939,03	238,16
12.87	Deurwaardersexploiten	0,00	1.965,00	0,00		1.965,00	
12.13	Dienstbekleding	316.000,00	265.353,03	50.646,97	16,03	0,00	
12.60	Door derden geleverde prestaties	1.531.500,00	1.546.380,07	0,00		14.880,07	0,97
34.23	Eenmalige kstn ing art 16 Maatsch. Hulp Aruba	0,00	140.844,43	0,00		140.844,43	
31.21	Elektrificatie buitendistricten	9.000,00	0,00	9.000,00		0,00	
33.10	Geldelijke ondersteuning aan behoeftigen	10.000.000,00	13.189.036,75	0,00		3.189.036,75	31,89
11.22	Geneesk. behandeling en keuring	4.880.400,00	6.480.760,23	0,00		1.600.360,23	32,79
12.32	Grondbelasting	105.000,00	0,00	105.000,00		0,00	
14.30	Grondruilingen	15.000,00	0,00	15.000,00		0,00	
33.15	Gunstgaven	200.000,00	0,00	200.000,00		0,00	
14.50	Herstruc. rioolwaterzuiveringsinstallatie	0,00	28.240,00	0,00		28.240,00	
11.18	Hospitantengeld	529.500,00	18.160,00	511.340,00	96,57	0,00	
14.44	Huisnummering en straatnaamborden	140.000,00	254.518,56	0,00		114.518,56	81,80
12.20	Huisvesting	3.436.900,00	4.423.791,18	0,00		986.891,18	28,71
33.11	Huursubsidie	555.200,00	0,00	555.200,00		0,00	
12.18	Huur/onderhoud machines	594.100,00	923.385,26	0,00		329.285,26	55,43

Gewone Dienst Uitgaven (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Verschil Begroting versus Rekening Rekening	Onderschrijding	%	Overschrijding	%
12.58	Instandhouding waterplas Bubali	600,00	3.150,00	0,00		2.550,00	425,00
11.20	Kindertoelagen	1.753.900,00	1.795.140,01	0,00		41.240,01	2,35
12.59	Koersverschillen en bankkosten	0,00	3.100.622,82	0,00		3.100.622,82	
12.30	Kosten bijscholing pers.	197.000,00	205.772,42	0,00		8.772,42	4,45
11.29	Kosten Colleges van Beroep	2.500,00	354,00	2.146,00	85,84	0,00	
12.91	Kosten Gevolm. Min. in Washington	0,00	11.139,07	0,00		11.139,07	
12.37	Kosten iv.m.gevangenen	503.300,00	796.730,54	0,00		293.430,54	58,30
13.10	Kosten i.v.m.militaire dienstplicht	20.000,00	33.734,50	0,00		13.734,50	68,67
01.04	Kosten i.v.m.parlementair bezoek	0,00	47.741,20	0,00		47.741,20	
12.73	Kosten krankzinnigen verpleging	1.690.000,00	0,00	1.690.000,00		0,00	
12.89	Kosten opmaken notariele akten	0,00	10.235,90	0,00		10.235,90	
12.95	Kosten uitvoering boedelscheiding	0,00	156.119,95	0,00		156.119,95	
11.13	Kosten van commissies	489.900,00	36.044,00	453.856,00	92,64	0,00	
12.39	Kosten verwijderen vreemdelingen	10.000,00	5.020,50	4.979,50	49,80	0,00	
01.02	Kosten viering 18 maart	25.000,00	30.494,63	0,00		5.494,63	21,98
12.10	Kosten v.uit-en terugzending	315.000,00	493.104,97	0,00		178.104,97	56,54
21.11	Kosten/disagio op binnenlandse geldleningen	2.000,00	0,00	2.000,00		0,00	
21.25	Kosten/disagio op buitenlandse geldleningen	1.000,00	82,24	917,76	91,78	0,00	
12.34	Laboratoriumbenodigheden	0,00	867.101,04	0,00		867.101,04	
12.82	Laboratoriumonderzoekingen	2.600,00	520,00	2.080,00	80,00	0,00	
12.17	Literatuur	120.700,00	115.026,62	5.673,38	4,70	0,00	
11.11	Lonen	6.399.700,00	6.871.445,16	0,00		471.745,16	7,37
12.26	Nieuwe begrotingsposten	6.716.000,00	2.952.514,70	3.763.485,30	56,04	0,00	
14.49	Onderhoud gebouwen	0,00	125.411,01	0,00		125.411,01	
14.48	Onderhoud scholen	0,00	3.826,50	0,00		3.826,50	
14.11	Onderhoud stranden	0,00	31.875,00	0,00		31.875,00	
14.15	Onderhoud van verkeerslichten	30.000,00	39.998,89	0,00		9.998,89	33,33
14.40	Onderhoud van wegen	2.985.800,00	5.799.237,27	0,00		2.813.437,27	94,23
14.42	Onderhoud v.riolen, duikers	561.000,00	1.305.620,20	0,00		744.620,20	132,73
01.00	Onvoorziene uitgaven	1.750.000,00	(268.882,00)	2.018.882,00	115,36	0,00	
12.99	Overige uitgaven	53.250,00	12.134,34	41.115,66	77,21	0,00	
44.06	Overtochtkosten	12.700,00	359.200,48	0,00		346.500,48	2.728,35
11.12	Overwerk	2.623.400,00	5.402.039,29	0,00		2.778.639,29	105,92
11.60	Pensioenen	13.781.400,00	10.314.492,30	3.466.907,70	25,16	0,00	
11.62	Pensioenen niet verzekerden	550.100,00	0,00	550.100,00		0,00	
11.51	Premie soc. risicodekking	91.400,00	139.304,04	0,00		47.904,04	52,41
44.51	Premie soc. risicodekking uitg. krachten	79.700,00	79.378,49	321,51	0,40	0,00	
11.15	Presentiegelden	1.800,00	0,00	1.800,00		0,00	
21.26	Provisiekosten afl. obligatielening	15.500,00	11.381,88	4.118,12	26,57	0,00	
12.61	Rechtsk. en andere adviezen	888.000,00	778.244,32	109.755,68	12,36	0,00	
12.11	Reis-en verblijfkosten	424.200,00	1.866.160,57	0,00		1.441.960,57	339,92
33.13	Reiskosten onvermogenden	1.500,00	0,00	1.500,00		0,00	
21.27	Rente financiering onrendabele proj.	6.857.600,00	6.439.804,72	417.795,28	6,09	0,00	
21.28	Rente financiering rendabele proj.	2.465.400,00	2.321.894,21	143.505,79	5,82	0,00	
21.51	Rente kasgelden	0,00	65.970,11	0,00		65.970,11	
21.29	Rente op geplaatst schatkistpapier	1.500.000,00	2.404.535,25	0,00		904.535,25	60,30
21.30	Rente op huurkoop	0,00	2.808,72	0,00		2.808,72	
21.10	Rentebet kap.leningen excl. MJP proj.	968.500,00	152.346,47	816.153,53	84,27	0,00	
21.20	Rentebetalingen op kapitaalleningen	60.200,00	60.796,45	0,00		596,45	0,99
12.21	Representatiekosten	166.800,00	432.845,17	0,00		266.045,17	159,50
12.06	Research en Marketing	40.000,00	49.612,14	0,00		9.612,14	24,03
12.62	Restitutie teveel ontv belastingen en rechten	0,00	2.174,56	0,00		2.174,56	
11.31	Schadeloosstellingen	87.000,00	130.699,98	0,00		43.699,98	50,23
12.46	Schoonmaakampagnes	20.000,00	16.968,60	3.031,40	15,16	0,00	
14.37	Sloopkosten	0,00	71.182,50	0,00		71.182,50	
12.63	Specialisten	0,00	2.556.754,19	0,00		2.556.754,19	
44.55	Sportcursus voor de jeugd	40.000,00	14.871,00	25.129,00	62,82	0,00	
03.14	Storting in fonds gepensioneerden	1.500.000,00	1.590.922,00	0,00		90.922,00	6,06
11.01	Studieopdrachten aan personeel	1.800.000,00	3.483.438,97	0,00		1.683.438,97	93,52
33.20	Subsidie	1.482.100,00	4.289.002,63	0,00		2.806.902,63	189,39
12.85	Teerkosten	0,00	106.977,00	0,00		106.977,00	
33.22	Tegemoetkoming in kstn onderwijsdgn op Aruba	500,00	0,00	500,00		0,00	
44.08	Tegemoetkoming in kstn studie op NA	0,00	7.800,00	0,00		7.800,00	
12.16	Telefoon en telex	1.449.600,00	2.076.316,42	0,00		626.716,42	43,23
12.33	Testen van adspirant leerlingen	6.000,00	2.945,00	3.055,00	50,92	0,00	
44.53	Trainerscursussen	43.000,00	0,00	43.000,00		0,00	

geen accountantscontrole toegepast

Gewone Dienst Uitgaven (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
44.09	Typelessen aan ETAO leerlingen	45.000,00	33.787,50	11.212,50	24,92	0,00	
12.55	Uitgaven in belang v/d visserij	900,00	256,00	644,00	71,56	0,00	
32.10	Uitkering aan de APA N.V.	3.870.900,00	230.367,82	3.640.532,18	94,05	0,00	
32.10	Uitkering aan de N.V. Arubus	2.300.000,00	2.005.050,00	294.950,00	12,82	0,00	
11.16	Uitkering aan deelnemers	1.439.000,00	2.330.301,14	0,00		891.301,14	61,94
11.19	Uitkeringen/overige beloningen	2.345.000,00	4.270.726,97	0,00		1.925.726,97	82,12
22.00	Uitk. aan DOW wegens nadelig saldo	0,00	2.093.852,00	0,00		2.093.852,00	
22.00	Uitk. aan LHD wegens nadelig saldo	0,00	75.421,00	0,00		75.421,00	
22.00	Uitk. aan WEB wegens nadelig saldo	9.558.200,00	6.233.717,00	3.324.483,00	34,78	0,00	
33.12	Uitk. ingevolge Landsv. Ongeval. verz.	2.500,00	2.607,00	0,00		107,00	4,28
42.03	Uitk. ing. Landsv. Ouderdomsvoorz.	450.000,00	569.259,50	0,00		119.259,50	26,50
12.81	Vaccinaties	71.800,00	25.918,86	45.881,14	63,90	0,00	
11.21	Vakantie-uitkering	0,00	39.535,05	0,00		39.535,05	
14.43	Van gebouwde en ongebouwde eigendom	10.000,00	0,00	10.000,00		0,00	
12.35	Veevoeder	342.100,00	175.617,56	166.482,44	48,66	0,00	
12.54	Verbetering v/d veeteelt	45.000,00	0,00	45.000,00		0,00	
12.44	Verfraaing van straten	0,00	169.164,31	0,00		169.164,31	
12.40	Verg aan DOW kosten plantsoen/beplanting	2.176.800,00	1.712.601,12	464.198,88	21,32	0,00	
12.42	Verg aan SETAR kosten publieke tel	48.600,00	41.256,40	7.343,60	15,11	0,00	
12.71	Verg verleende EHBO door Ziekenhuis	14.168.000,00	21.432.981,26	0,00		7.264.981,26	51,28
12.22	Vergaderkosten	37.000,00	43.922,25	0,00		6.922,25	18,71
33.14	Vergoeding aan pleegouders	50.000,00	0,00	50.000,00		0,00	
12.57	Vergoeding pro deo zaken	0,00	193.320,50	0,00		193.320,50	
44.30	Vergoeding toeslag AOV/AWW	721.500,00	681.117,97	40.382,03	5,60	0,00	
11.02	Vergoeding toezicht	27.400,00	321.235,33	0,00		293.835,33	1.072,39
12.74	Vergoeding voor verloskundige hulp	100.000,00	97.253,00	2.747,00	2,75	0,00	
44.75	Vergoeding v. begrafeniskstn	0,00	3.000,00	0,00		3.000,00	
44.12	Vergoeding v. bezoldigingen	0,00	243.875,89	0,00		243.875,89	
44.70	Vergoeding v. reis- en verblijfk.	0,00	5.089,50	0,00		5.089,50	
44.20	Vergoeding v.kindertoelagen	156.500,00	153.245,00	3.255,00	2,08	0,00	
44.19	Vergoeding v.uitk.	110.200,00	207.297,22	0,00		97.097,22	88,11
34.20	Verg. aan Ned. Ant. voor Meteo dienstverl.	477.600,00	477.600,00	0,00		0,00	
44.83	Verg. beschikbaarstellen schoollokalen	98.100,00	0,00	98.100,00		0,00	
44.89	Verg. v. door derden geleverde prestaties	0,00	8.784,00	0,00		8.784,00	
44.80	Verg. v. kstn v uit- en terugzending/overplaatsing	455.000,00	136.482,00	318.518,00	70,00	0,00	
44.10	Verg. v.bezoldiging	19.991.400,00	19.170.404,08	820.995,92	4,11	0,00	
44.22	Verg. v.geneesk.beh.	1.297.900,00	641.643,03	656.256,97	50,56	0,00	
44.82	Verg. v.leer- en hulpm.	870.100,00	806.054,08	64.045,92	7,36	0,00	
44.81	Verg. v.onderhoud v.scholen	1.093.000,00	1.115.346,11	0,00		22.346,11	2,04
44.90	Verg. v.overige uitgaven	104.700,00	74.795,94	29.904,06	28,56	0,00	
12.41	Verg: rioolwaterzuivering en v/delektro-afd. Web	1.731.200,00	1.822.586,00	0,00		91.386,00	5,28
44.05	Verkeersonderwijs/Studiebeurs	6.090.400,00	2.599.117,80	3.491.282,20	57,32	0,00	
12.29	Verkiezingen	0,00	199.187,39	0,00		199.187,39	
12.72	Verpl. en verzorg. in buitenland	2.000.000,00	3.628.545,32	0,00		1.628.545,32	81,43
44.86	Vervoer	14.100,00	17.998,93	0,00		3.898,93	27,65
12.12	Vervoer	2.195.900,00	3.617.769,59	0,00		1.421.869,59	64,75
11.61	Vervroegde uittreding	753.200,00	208.670,33	544.529,67	72,30	0,00	
12.14	Verzekeringen	263.600,00	189.057,95	74.542,05	28,28	0,00	
12.78	Verzorging van gebrekkige kinderen	993.800,00	1.470.498,25	0,00		476.698,25	47,97
12.79	Verzorging van kinderen	821.000,00	886.715,10	0,00		65.715,10	8,00
12.77	Verzorging van oude van dagen	3.371.000,00	3.492.131,77	0,00		121.131,77	3,59
01.07	Volksfeesten	0,00	38.630,10	0,00		38.630,10	
12.09	Voorraden orkaangevaar	15.000,00	0,00	15.000,00		0,00	
25.00	Voorziening garantie Dutchco	0,00	10.918.401,82	0,00		10.918.401,82	
25.01	Voorz. kosten Stichting Golfcourse	0,00	900.000,00	0,00		900.000,00	
11.27	Wachtgelden	210.200,00	227.794,74	0,00		17.594,74	8,37
11.26	Was-en strijkloon	24.800,00	20.942,15	3.857,85	15,56	0,00	
	Totaal	276.370.700,00	316.004.179,52	40.053.826,31	14,49	79.687.305,83	28,83
	Afwijking			39.633.479,52	14,34		

Kapitaaldienst Middelen (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
Beginsaldo							
96.99	Beginsaldo MJP-leningen	0,00	316.032.924,12	0,00		316.032.924,12	
96.01	Beginsaldo opgenomen leningen	0,00	23.389.580,31	0,00		23.389.580,31	
59.10	Beginsaldo schenkingen	0,00	158.608.822,31	0,00		158.608.822,31	
	Totaal	0,00	498.031.326,74	0,00		498.031.326,74	
Mutaties							
76.12	Afboeking lening en deelneming Cocami N.V	0,00	813.486,00	0,00		813.486,00	
86.22	Aflossing verstrekt kapitaal (hospitaal)	0,00	3.482.776,97	0,00		3.482.776,97	
86.22	Aflossing verstrekt kapitaal (hospitaal)	0,00	(6.785.019,86)	6.785.019,86		0,00	
87.00	Afloss. hypothecaire geldl. kopers volksw.	10.000,00	12.908,86	0,00		2.908,86	29,09
79.02	Afschrijving tlv Gewone Dienst	0,00	11.876.706,92	0,00		11.876.706,92	
86.10	Bijdr. DOW (afloss. verstrekt kap.)	802.900,00	967.682,00	0,00		164.782,00	20,52
86.19	Bijdr. DOW (buiteng. afloss. verstrekt kap.)	20.000,00	130.429,00	0,00		110.429,00	552,15
86.15	Bijdr. LHD (afloss. verstrekt kap.)	860.100,00	1.545.438,00	0,00		685.338,00	79,68
86.13	Bijdr. SETAR (afloss. verstrekt kap.)	4.283.700,00	5.226.197,60	0,00		942.497,60	22,00
08.11	Bijdr. v/d Res.dnst: afloss. kap.leningen	8.472.900,00	0,00	8.472.900,00		0,00	
86.18	Bijdr. WEB (afloss. kap. MJP-projecten)	4.687.300,00	0,00	4.687.300,00		0,00	
86.11	Bijdr. WEB (afloss. verstrekt kap.)	4.553.800,00	9.889.594,00	0,00		5.335.794,00	117,17
96.04	Bijschrijving rente op leningen	0,00	49.971,47	0,00		49.971,47	
86.20	Kredietaflossing privebedrijven	4.216.100,00	0,00	4.216.100,00		0,00	
96.10	Netto plaatsing schatkistpapier	0,00	120.526.000,00	0,00		120.526.000,00	
96.00	Nominale waarde op te nemen leningen	8.581.505,00	2.160.000,00	6.421.505,00	74,83	0,00	
59.20	Ontvangen schenkingen Nederland	12.750.000,00	20.332.992,00	0,00		7.582.992,00	59,47
97.00	Opgenomen MJP-leningen	12.750.000,00	26.895.000,00	0,00		14.145.000,00	110,94
76.14	Verkoop aandelen Air Aruba	0,00	1.400.000,00	0,00		1.400.000,00	
76.11	Verkoop van eilandswoningen	0,00	16.320,01	0,00		16.320,01	
76.10	Verkoop van gronden	0,00	4.012,50	0,00		4.012,50	
77.50	Verkoop van opstallen	0,00	70.646,29	0,00		70.646,29	
	Totaal	61.988.305,00	198.615.141,76	30.582.824,86	49,34	167.209.661,62	269,74
	Afwijking			136.626.836,76	220,41		
Eindsaldo							
97.05	Eindsaldo ontw. projecten	0,00	12.302.540,00	0,00		12.302.540,00	
86.01	Eindsaldo verstrekte leningen	0,00	41.501.544,82	0,00		41.501.544,82	
79.05	Eindsaldo niet afgeschr. kapitaaluitgaven	0,00	551.561.975,57	0,00		551.561.975,57	
	Totaal	0,00	605.366.060,39	0,00		605.366.060,39	

geen accountantscontrole toegepast

Kapitaaldienst Uitgaven (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
Beginsaldo							
72.01	Beginsaldo kapitaaluitgaven	0,00	347.261.199,29	0,00		347.261.199,29	
72.02	Overb. beginsaldo kapitaaluitgaven	0,00	(19.161,00)	19.161,00		0,00	
79.01	Beginsaldo kapitaaluitgaven	0,00	13.109,00	0,00		13.109,00	
91.01	Beginsaldo kapitaalverstrekkingen	0,00	3.839.904,72	0,00		3.839.904,72	
81.01	Beginsaldo kapitaalverstrekkingen	0,00	278.653.931,88	0,00		278.653.931,88	
	Totaal	0,00	629.748.983,89	19.161,00		629.768.144,89	
Mutaties							
71.11	Aank. pand Wilhelminastraat	0,00	2.160.000,00	0,00		2.160.000,00	
71.10	Aank. v.gronden v.bedrijven en gezinnen	20.000,00	80.662,00	0,00		60.662,00	303,31
73.00	Aanleg wegen en riolen	2.370.000,00	1.934.267,96	435.732,04	18,39	0,00	
64.30	Aanschaf meubilair	0,00	60.725,00	0,00		60.725,00	
91.02	Achtergestelde lening Volkskredietbank	0,00	1.537.658,00	0,00		1.537.658,00	
92.00	Aflossing MJP-leningen	11.599.400,00	8.854.388,66	2.745.011,34	23,67	0,00	
91.10	Aflossing op geplaatst schatkistpapier	0,00	101.000.000,00	0,00		101.000.000,00	
91.00	Aflossing op kapitaalleningen	2.184.900,00	1.774.911,20	409.988,80	18,76	0,00	
74.31	Airco apparatuur	0,00	393.190,41	0,00		393.190,41	
74.32	Airco-apparatuur	0,00	79.318,00	0,00		79.318,00	
73.30	Andere werken	350.000,00	326.085,14	23.914,86	6,83	0,00	
74.25	Computerapparatuur	0,00	25.476,59	0,00		25.476,59	
81.02	Correctie saldo	0,00	(20.067.199,07)	20.067.199,07		0,00	
81.80	Deelname in carco-project	0,00	33.000,00	0,00		33.000,00	
81.85	Deelname in National Oil CO. of Aruba	0,00	207.003,00	0,00		207.003,00	
52.61	Eenmalige VUT uitkering	0,00	1.376.240,31	0,00		1.376.240,31	
74.33	Film handelsbevordering	0,00	33.299,01	0,00		33.299,01	
81.66	Garantieverplichting Dutchco	0,00	19.970.608,98	0,00		19.970.608,98	
64.20	Gebouwen	0,00	252.131,80	0,00		252.131,80	
72.20	Gebouwen	1.145.000,00	3.639.162,61	0,00		2.494.162,61	217,83
72.25	Gebouwen Vrije Zone	0,00	723.886,00	0,00		723.886,00	
72.22	Gerechtsgebouw (overdracht ontw.proj.)	0,00	605.154,00	0,00		605.154,00	
73.16	Golf course	0,00	84.739,65	0,00		84.739,65	
73.23	Jachthavenproject	0,00	19.014,15	0,00		19.014,15	
81.11	Kapitaalverstrekkig aan WEB	1.430.000,00	1.480.798,00	0,00		50.798,00	3,55
81.14	Kapitaalverstrekking aan Arubus N.V.	0,00	268.882,00	0,00		268.882,00	
81.13	Kapitaalverstrekking aan Bushiri	0,00	205.470,00	0,00		205.470,00	
52.29	Kapitaalverstrekking aan F.C.C.A.	0,00	(18.997.000,00)	18.997.000,00		0,00	
81.14	Kapitaalverstrekking Banco di Desarollo	0,00	109.148,44	0,00		109.148,44	
81.10	Kapitaalverstrekkingen aan DOW	1.592.600,00	436.991,00	1.155.609,00	72,56	0,00	
81.15	Kapitaal verstrekking aan LHD	1.427.700,00	5.452.424,00	0,00		4.024.724,00	281,90
81.70	Kap. verstrekking Stichting Golfcourse	0,00	900.000,00	0,00		900.000,00	
91.03	Koerscorrectie kapitaalleningen	0,00	62.169,11	0,00		62.169,11	
92.01	Koerscorrectie MJP-leningen	0,00	32.767.824,56	0,00		32.767.824,56	
72.21	Korrektie Instituut (overdr. ontw.proj.)	0,00	6.444.945,00	0,00		6.444.945,00	

Kapitaaldienst Uitgaven (Afl.)

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Verschil Begroting versus Rekening Onderschrijding	%	Overschrijding	%
74.20	Meubilair en kantoormachines	198.430,00	1.094.773,90	0,00		896.343,90	451,72
01.50	Onvoorziene uitgaven	36.423.705,00	0,00	36.423.705,00		0,00	
72.20	Overb naar functionele posten	0,00	(16.413.045,92)	16.413.045,92		0,00	
81.02	Overb saldo studieleningen naar Kasdnst	0,00	(2.915.379,41)	2.915.379,41		0,00	
72.02	Overboeking naar Domeinbeheer	0,00	(41.834.893,37)	41.834.893,37		0,00	
72.21	Overboeking naar Domeinbeheer	0,00	(224.434,75)	224.434,75		0,00	
72.21	Overdracht aan bedrijven	0,00	(7.416.840,00)	7.416.840,00		0,00	
72.22	Overdracht aan WEB	0,00	(22.406.324,00)	22.406.324,00		0,00	
81.03	Overdracht Admin. Bureau Ontw. projecten	0,00	57.661.588,00	0,00		57.661.588,00	
72.24	Overheidsgebouwen	0,00	2.997.573,00	0,00		2.997.573,00	
73.15	Recreatiegebied Spaans	0,00	18.930,00	0,00		18.930,00	
73.14	Restauratie trappen Hooiberg	0,00	64.625,75	0,00		64.625,75	
74.10	Rollend en varend materieel	0,00	141.166,00	0,00		141.166,00	
73.30	Saski-plan (overdracht ontw. proj.)	0,00	3.115.195,92	0,00		3.115.195,92	
74.22	Schoolmeubilair	8.800,00	86.273,55	0,00		77.473,55	880,38
74.30	Speciaal materieel	22.000,00	327.304,67	0,00		305.304,67	1.387,75
73.22	Strandverbetering	0,00	7.442,50	0,00		7.442,50	
70.13	Studie en onderzoek	0,00	541.862,96	0,00		541.862,96	
70.13	Studie P.L.I. t.b.v. bedrijfsacquisitie	0,00	278.079,50	0,00		278.079,50	
52.10	Subsidie Sociedad Bolivariana	0,00	2.059,79	0,00		2.059,79	
72.23	Toeristenkantoor	0,00	695.285,00	0,00		695.285,00	
73.30	Uitgaven Admin. Bureau Ontw. projecten	0,00	26.522.360,00	0,00		26.522.360,00	
73.25	Verbetering waterfront Oranjestad	0,00	238.633,05	0,00		238.633,05	
73.11	Verfraaiing v. straten en stadsgezichten	1.500.000,00	1.219.706,72	280.293,28	18,69	0,00	
73.34	Verkaveling en bouwrijpmaken v. gronden	150.000,00	41.871,25	108.128,75	72,09	0,00	
64.31	Vernieuwing van het onderwijs	0,00	18.530,00	0,00		18.530,00	
74.21	Vernieuwing van het onderwijs	5.000,00	0,00	5.000,00		0,00	
92.02	Verrekening via leningen	0,00	13.447.500,00	0,00		13.447.500,00	
81.60	Verstrekking geldleningen F.C.C.A.	2.000.000,00	(9.520.439,30)	11.520.439,30	576,02	0,00	
81.70	Verstrekte leningen F.C.C.A.	0,00	(16.258.264,00)	16.258.264,00		0,00	
73.32	Voorbereiding Vrije Zone	0,00	268,00	0,00		268,00	
91.03	Voorschot 1984 Lotto pa Deporte	0,00	150.000,00	0,00		150.000,00	
	Totaal	62.427.535,00	145.916.784,32	199.641.202,89	319,80	283.130.452,21	453,53
	Afwijking			83.489.249,32	133,74		

Eindsaldo

ECL	Omschrijving	Begroting	Rekening	Onderschrijding	%	Overschrijding	%
92.01	Eindsaldo MJP-leningen	0,00	287.858.210,90	0,00		287.858.210,90	
03.00	Eindsaldo opgenomen leningen	0,00	238.488.549,78	0,00		238.488.549,78	
	Totaal	0,00	526.346.760,68	0,00		526.346.760,68	